

Ontwerpbesluit

Groepstransportovereenkomst

Ons kenmerk : ACM/UIT/636594
Zaaknummer : ACM/23/184255
Datum : 24 april 2025

Dit document bevat het ontwerpbesluit waarin het mogelijk gemaakt wordt voor de netbeheerder om aan een groep van aangeslotenen een groepstransportovereenkomst aan te bieden. Reageren staat open voor eenieder. U heeft zes weken de tijd om uw zienswijze op het ontwerpbesluit schriftelijk (via de post of via e-mail) of mondeling in te dienen. De laatste dag waarop dit kan is 5 juni 2025.

Stuur uw schriftelijke zienswijze naar: Autoriteit Consument en Markt, Directie Toezicht Energie, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag of naar ACM-post@acm.nl. Vergeet daarbij niet het bovengenoemde zaaknummer ACM/23/184255 te vermelden. Deze zienswijze zal door de ACM worden betrokken bij het opstellen van het definitieve codebesluit en met het besluit worden gepubliceerd op de website van de ACM, zodat een ieder er kennis van kan nemen. In beginsel kan er dus geen vertrouwelijke informatie worden overgelegd. Indien u toch bepaalde informatie uit de zienswijze vertrouwelijk wenst te houden, dient u ons een openbare en een vertrouwelijke versie toe te sturen. Geeft u bij de vertrouwelijke versie aan welke onderdelen daarvan vertrouwelijk zijn en motiveer dat op grond van de Wet open overheid. De ACM zal uw verzoek beoordelen en daarover een besluit nemen. Dit kan inhouden dat uw verzoek niet wordt gehonoreerd. In dat geval krijgt u de gelegenheid om de zienswijze geheel of gedeeltelijk in te trekken.

Wilt u een mondelinge zienswijze over het ontwerpbesluit indienen of het ontwerpbesluit inzien? Maak dan een afspraak met het secretariaat van de Directie Toezicht Energie van ACM, via e-mail secretariaat.DTE@acm.nl, of telefoon 070-7222000.

U kunt een zienswijze indienen over het gehele ontwerpbesluit. De ACM is benieuwd naar uw reactie.

Daarnaast heeft de ACM twee specifieke consultatievragen.

Consultatievraag 1: lokale afstemming invoeding en afname

De ACM heeft in het ontwerpbesluit het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders overgenomen dat kWgecontracteerd en kWmax(gewogen) op groepsniveau netto worden afgerekend om onderlinge afstemming van het netgebruik op piekmomenten van de groep te stimuleren. De ACM heeft in het ontwerpbesluit geen netto afrekening van kWh opgenomen (zie paragraaf 3.16.3). Netto afrekening betekent dat gelijktijdige invoeding en afname binnen de groep met elkaar verrekend worden. De ACM merkt op dat netto afrekening van kWh buiten piekmomenten van de groep een doorlopende prikkel kan bieden om invoeding en afname lokaal op elkaar af te stemmen. Dit kan er echter ook voor zorgen dat er een disproportionele kostenverlaging ontstaat voor bepaalde groepen, waardoor andere netgebruikers meer zullen gaan betalen. De ACM overweegt dat het wenselijk kan zijn om een prikkel te geven aan groepen om ook buiten piekmomenten van de groep invoeding en afname op elkaar af te stemmen, maar dat voorkomen moet worden dat andere netgebruikers hierdoor onevenredig benadeeld worden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het deels netto verrekenen van gelijktijdige invoeding en afname

voor de tariefdrager kWh, of aan het geven van een tariefkorting op kWh op momenten dat partijen afname en invoeding op elkaar afstemmen.

De ACM is benieuwd naar uw visie op de wenselijkheid om via kWh een prikkel te bieden om afstemming van lokale invoeding en afname te stimuleren en, zo ja, op welke manier dat volgens u ingericht zou kunnen worden. De ACM verzoekt u om uw reactie zo concreet mogelijk toe te lichten en te motiveren.

Consultatievraag 2: transitieperiode

De ACM heeft in dit ontwerpbesluit het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders overgenomen voor een transitieperiode van maximaal drie jaar waarbinnen deelnemers aan een groep terug kunnen vallen op het individuele gecontracteerde transportvermogen dat zij hadden voordat ze aan de groep deelnamen (zie paragraaf 3.7). De bedoeling hiervan is om de drempel te verlagen voor aangesloten en om deel te nemen aan een groepstransportovereenkomst, zodat zij kunnen aftasten of de samenwerking werkt. De transitieperiode is daarmee wenselijk voor partijen die een groep willen vormen en stimuleert deze groepsvorming. De transitieperiode van drie jaar zorgt er echter ook voor dat de netbeheerder er gedurende deze periode rekening mee moet houden dat partijen uit de groep stappen en hun individuele gecontracteerde transportvermogen weer willen gebruiken. Hiervoor zal de netbeheerder capaciteit in zijn net moeten reserveren, die hij niet kan uitgeven via een vast transportrecht aan partijen op de wachtlijst. De ACM is op zoek naar een goede balans en vraagt zich dan ook af of een kortere transitieperiode van bijvoorbeeld maximaal twee jaar voldoende zou kunnen zijn.

De ACM is benieuwd naar uw reactie op dit punt en verzoekt u om uw reactie zo concreet mogelijk toe te lichten en te motiveren.

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van [datum ondertekening], kenmerk ACM/UIT/636594 tot wijziging van de tariefstructuren en voorwaarden als bedoeld in artikelen 27 en 31 van de Elektriciteitswet 1998 betreffende de groepstransportovereenkomst

De Autoriteit Consument en Markt,

Gelet op artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998;

Besluit

Artikel I

De Netcode elektriciteit wordt gewijzigd als volgt:

A

Na artikel 1.2 wordt artikel 1.3 ingevoegd, luidende:

Artikel 1.3

1. Indien een aansluiting deel uitmaakt van een groepstransportovereenkomst als bedoeld in artikel 7.1e, dient voor de toepasselijkheid van deze code in plaats van “aansluit- en transportovereenkomst” gelezen te worden “aansluitovereenkomst”, tenzij anders vermeld.
2. Voor een groepstransportovereenkomst als bedoeld in artikel 7.1e, geldt dat in paragraaf 7.1 en paragraaf 7.4 voor “gecontracteerd transportvermogen” en voor “het op de aansluiting gecontracteerde transportvermogen” gelezen dient te worden “het door aangeslotenen met een groepstransportovereenkomst gezamenlijk gecontracteerde transportvermogen” en voor “de aansluit- en transportovereenkomst” gelezen dient te worden “de groepstransportovereenkomst.”

B.

Artikel 7.1, wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1 Transport vindt plaats:

- a. op grond van een tussen de netbeheerder en de aangeslotene te sluiten aansluit- en transportovereenkomst of op grond van tussen de netbeheerder en een groep van twee of meer aangeslotenen af te sluiten individuele aansluitovereenkomsten in combinatie met een groepstransportovereenkomst als bedoeld in artikel 7.1e;
- b. indien de aangeslotene, of de van een groep van aangeslotenen deel uitmakende aangeslotenen elk individueel, op grond van de in onderdeel a bedoelde overeenkomst(en) recht heeft op een aansluiting; en
- c. indien voor elke in onderdeel b bedoelde aansluiting bij de netbeheerder bekend is welke partijen ten behoeve van de desbetreffende aansluiting, of, indien het een aansluiting betreft waaraan secundaire allocatiepunten zijn toegekend, voor alle allocatiepunten van de desbetreffende aansluiting, optreden als leverancier, BRP en, indien het een grootverbruikaansluiting betreft, meetverantwoordelijke. De respectievelijke identificaties van genoemde partijen legt de netbeheerder op grond van de artikelen 2.1.3 tot en met 2.1.5a van de Informatiecode elektriciteit en gas vast in zijn aansluitingenregister.

2. Onder vernummering van het vierde tot en met zevende lid naar het vijfde tot en met het achtste lid wordt een nieuw vierde lid ingevoegd, luidende:

- 4 Op een groepstransportovereenkomst als bedoeld in artikel 7.1e, zijn artikel 7.15, eerste lid, en artikel 7.16, eerste lid, niet van toepassing.

C

In artikel 7.1a, derde lid, wordt 'de artikelen 3.7.5 tot en met 3.7.14 van de Tarievenscode Elektriciteit' vervangen door 'de artikelen 3.7.5 tot en met 3.7.14, 3.7.18 en 3.7.19 van de Tarievenscode elektriciteit'.

D

In artikel 7.1b, derde lid, wordt 'artikel 3.7.15 van de Tarievenscode elektriciteit' vervangen door 'de artikelen 3.7.15, 3.7.18 en 3.7.19 van de Tarievenscode elektriciteit'.

E

Artikel 7.1d, derde lid, wordt gewijzigd als volgt:

1. Tussen 'grootverbruiker' en 'op een regionaal net' wordt ingevoegd 'aangesloten'.
2. In onderdeel b, wordt 'artikel 3.7.17 van de Tarievenscode elektriciteit' vervangen door 'de artikelen 3.7.17 tot en met 3.7.19 van de Tarievenscode elektriciteit'.

F

Na artikel 7.1d worden vier artikelen ingevoegd, luidende

Artikel 7.1e

- 1 Een groep van twee of meer aangeslotenen kan op grond van artikel 24 van de Elektriciteitswet 1998, en indien de netbeheerder daartoe de mogelijkheid biedt, met de netbeheerder een groepstransportovereenkomst afsluiten indien:
 - a. elke aangeslotene voor de afzonderlijke aansluiting(en) waarmee hij deelneemt aan de groep een aansluitovereenkomst met de netbeheerder heeft afgesloten;
 - b. elke aangeslotene voor de aansluiting(en) waarmee hij deelneemt aan de groep geen andere transportovereenkomst heeft afgesloten;
 - c. alle aangeslotenen die deel uitmaken van de groep op grond van artikel 3:60 van het Burgerlijk Wetboek gezamenlijk een gemachtigde hebben aangewezen om namens hen met de netbeheerder te handelen en de groepstransportovereenkomst met de netbeheerder af te sluiten;
 - d. elke aansluiting voorzien is van een telemetriegrootverbruikmeetinrichting;
 - e. de dimensionering van elke meetinrichting van de aansluitingen is afgestemd op de aansluitcapaciteit van de desbetreffende aansluiting;
 - f. in geval van aansluitingen op laag- of middenspanning, alle aansluitingen waarmee wordt deelgenomen aan de groep:
 - 1°. grootverbruikaansluitingen zijn;
 - 2°. behoren tot de aansluitcapaciteitscategorieën als bedoeld in de bijlage A van de Tarievenscode elektriciteit, onderdelen A.3 tot en met A.7, waarbij geldt dat:
 - i) aansluitingen die behoren tot de aansluitcapaciteitscategorieën A.3 tot en met A.5 gezamenlijk één groep kunnen vormen;
 - ii) aansluitingen die behoren tot de aansluitcapaciteitscategorieën A.3 tot en met A.5 en A.6, voor zover de A.6 aansluitingen invoedersaansluitingen zijn, gezamenlijk één groep kunnen vormen;
 - iii) aansluitingen die behoren tot de aansluitcapaciteitscategorieën A.6 en/of A.7 gezamenlijk één groep kunnen vormen;
 - 3°. afhankelijk van de nettopologie ter plaatse, in de normale bedrijfsvoering zijn aangesloten op:
 - i) een laag- of middenspanningsrail of laag- of middenspanningsrails die galvanisch met elkaar verbonden zijn, of laag- of middenspanningsring(en), of MS/LS-transformatorstations, of een combinatie van deze aansluitwijzen voor aansluitingen die behoren tot de aansluitcapaciteitscategorieën A.3 tot en met A.5; of

- ii) een middenspanningsrail van een HS/MS-, TS/MS-, MS/MS-transformatorstation of op de MS stamvoeding voor aansluitingen die behoren tot de aansluitcapaciteitscategorieën A.6 en A.7;
- 4°. de betrouwbaarheid en veiligheid van het net en het doelmatig netbeheer geborgd blijven, waarbij de netbeheerder voor de beoordeling hiervan de volgende criteria in acht neemt:
 - i) de mate waarin de spanningshuishouding door het benutten van het met de groepstransportovereenkomst gecontracteerde transportvermogen wordt beïnvloed;
 - ii) de belastbaarheid van netelementen die benodigd zijn voor het benutten van het met de groepstransportovereenkomst gecontracteerde transportvermogen;
 - iii) de mate waarin het benutten van het met de groepstransportovereenkomst gecontracteerde transportvermogen aanleiding geeft tot directe netinvesteringen; en
 - iv) de mate waarin het benutten van het met de groepstransportovereenkomst gecontracteerde transportvermogen invloed heeft op de vermogensstromen in het betreffende netdeel;
- g. in geval van aansluitingen op tussenspanning, hoogspanning en extrahoogspanning:
 - 1°. aansluitingen die behoren tot de aansluitcapaciteitscategorie A.7 gezamenlijk één groep kunnen vormen;
 - 2°. alle afzonderlijke aansluitingen waarmee wordt deelgenomen aan de groep zijn aangesloten op hetzelfde station; en
 - 3°. de betrouwbaarheid en veiligheid van het net en het doelmatig netbeheer geborgd blijven.
- 2 De netbeheerder informeert de gemachtigde van een groep over het beoordelingsproces zoals bedoeld in het eerste lid en de uitkomst daarvan, waarbij tenminste geldt dat:
 - a. de netbeheerder de gemachtigde van een groep van aangeslotenen binnen een redelijke termijn schriftelijk informeert of het mogelijk is om op grond van het eerste lid een groep te vormen; en
 - b. de netbeheerder de gemachtigde van een groep van aangeslotenen binnen een redelijke termijn schriftelijk informeert indien de netbeheerder het op grond van het eerste lid niet mogelijk acht dat een groep gevormd wordt, waarbij de weigering van de netbeheerder is voorzien van een deugdelijke motivering en de relevante informatie op basis waarvan de netbeheerder tot de weigering is gekomen.
- 3 De gemachtigde van een groep van aangeslotenen die gezamenlijk een groepstransportovereenkomst wil afsluiten of wijzigen, doet daartoe een verzoek bij de netbeheerder.
- 4 De netbeheerder zet bij het aangaan van een groepstransportovereenkomst door een groep de individuele aansluit- en transportovereenkomsten om in een gezamenlijke groepstransportovereenkomst voor de groep en een individuele aansluitovereenkomst voor elk van de afzonderlijke aangeslotenen.
- 5 In afstemming met de gemachtigde van een groep van aangeslotenen bepaalt de netbeheerder binnen een redelijke termijn het gecontracteerd transportvermogen dat aan de groep aangeboden wordt, waarbij door de netbeheerder ten minste de volgende gegevens worden betrokken:
 - a. het gewenste netgebruik van de groep;
 - b. indien aanwezig, de historische jaarprofielen van de afgelopen twaalf maanden van aangeslotenen die individueel gecontracteerd transportvermogen hebben;
 - c. de geprognosticeerde gebruiksprofielen van aangeslotenen die individueel gecontracteerd transportvermogen hebben, maar waarvan geen historisch jaarprofiel beschikbaar is;
 - d. de gelijktijdigheid van het netgebruik van de aangeslotenen die deelnemen aan de groep; en
 - e. de verwachte toekomstige transportbehoefte van de aangeslotenen die deelnemen aan de groep en de concrete toekomstplannen waaruit blijkt dat zij dit vermogen binnen een redelijke termijn nodig hebben.
- 6 Indien de netbeheerder een aangeslotene die voor een aansluiting waarmee hij deelneemt aan de groep overeenkomstig artikel 7.0b en artikel 9.6 een aanbod voor het uitvoeren van transport doet, dan deelt de aangeslotene de netbeheerder mee of hij het aangeboden transportvermogen op grond van het vijfde lid inbrengt in de groep of dat hij een individuele aansluit- en transportovereenkomst aangaat voor de desbetreffende aansluiting en met de desbetreffende aansluiting uittreedt uit de groep.
- 7 Bij het aangaan van een groepstransportovereenkomst bepaalt de groep of de individuele leden van de groep gedurende een periode van maximaal drie jaar na het aangaan van de groepstransportovereenkomst bij het verlaten van de groep kunnen terugvallen op het gecontracteerd transportvermogen waar de desbetreffende aangeslotene voor deelname aan de groepstransportovereenkomst over beschikte, eventueel vermeerderd met aanvullend vermogen zoals bedoeld in het zesde lid, en informeert de gemachtigde de netbeheerder hierover.

- 8 Bij uittreding uit de groep kan een aangeslotene die de groep verlaat een deel van het groepsvermogen meenemen indien hierover afspraken zijn gemaakt en vastgelegd binnen de groep en deze afspraken zijn afgestemd met de netbeheerder.
- 9 Bij uittreding uit de groep zet de netbeheerder de groepstransportovereenkomst voor de uittredende aangeslotene binnen tien werkdagen om in een individuele aansluit- en transportovereenkomst.

Artikel 7.1f

- 1 Indien op grond van artikel 7.1e, eerste lid, onderdelen d en e, aanpassingen aan de meetinrichting nodig zijn, zijn de voor onderdeel d benodigde aanpassingen gereed op moment van afsluiten van de groepstransportovereenkomst en zijn de voor onderdeel e benodigde aanpassingen gereed uiterlijk 6 maanden na het afsluiten van de groepstransportovereenkomst.
- 2 Indien ten gevolge van het aangaan of wijzigen van een groepstransportovereenkomst, als bedoeld in artikel 7.1e, op delen van het net die de aansluitingen van de groepsdeelnemers onderling verbinden een beperkend netelement aanwezig is, kan de netbeheerder aan één of meer aansluitingen die deelnemen aan de groep, in aanvulling op het door de groep gecontracteerde transportvermogen voor invoeding of voor afname en de aansluitcapaciteit van de individuele aansluitingen:
 - a. een beperking opleggen voor de maximale te benutten transportcapaciteit; en
 - b. verplicht stellen dat de aangeslotenen die deel uitmaken van de groep op de deelnemende aansluiting(en) op eigen kosten een technische voorziening installeren teneinde de opgelegde beperking te borgen.
- 3 Indien de netbeheerder het op grond van het tweede lid noodzakelijk acht om een beperking op te leggen en/of een voorziening te verplichten, informeert de netbeheerder de gemachtigde van de groep van aangesloten hierover schriftelijk binnen een redelijke termijn, waarbij het standpunt van de netbeheerder is voorzien van een deugdelijke motivering over de noodzaak van deze beperking en/of de voorziening, inclusief de relevante informatie die de netbeheerder bij zijn standpunt heeft betrokken.
- 4 De netbeheerder houdt rekening met de belangen van de groep en informeert de gemachtigde van de groep vooraf indien aanpassing van het net nodig is vanuit het oogpunt van veiligheid, betrouwbaarheid of doelmatig netbeheer voor zover die netaanpassing van invloed is op de groep.
- 5 De netbeheerder informeert de op de aansluitingen die deelnemen aan de groep gecontracteerde marktpartijen binnen een week na afsluiten of wijzigen van een groepstransportovereenkomst over het toetreden tot en uittreden uit de groepstransportovereenkomst.

Artikel 7.1g

- 1 Alvorens een groepstransportovereenkomst in werking treedt en voorts bij elke wijziging van de groepstransportovereenkomst vergewist de netbeheerder zich ervan dat de groep in staat is te borgen dat het gecontracteerd transportvermogen en, indien van toepassing, de in artikel 7.1h, tweede lid, bedoelde beperking, niet worden overschreden.
- 2 Bij toetsing zoals bedoeld in het eerste lid maakt de netbeheerder gebruik van transparante en vooraf bekend gemaakte toetsingsprotocollen.
- 3 De netbeheerder rondt de toetsing zoals bedoeld in het eerste lid af binnen een redelijke termijn en informeert de gemachtigde van een groep schriftelijk en op basis van een deugdelijke motivering over de uitkomst van de toetsing, waarbij de netbeheerder de relevante informatie die is betrokken bij de toetsing deelt met de gemachtigde van een groep van aangesloten.
- 4 De netbeheerder stelt de groep van aangesloten in de gelegenheid om eventuele tekortkomingen die de netbeheerder heeft geconstateerd in de toetsing, zoals bedoeld in het eerste lid, te herstellen, alvorens een groep af te wijzen indien niet is voldaan aan het eerste lid.

Artikel 7.1h

- 1 De netbeheerder informeert de gemachtigde van een groep van aangesloten die deelneemt aan een groepstransportovereenkomst schriftelijk over overtreding van de voorwaarden van artikel 7.1e of artikel 7.1f.

- 2 In aanvulling op artikel 7.1, zesde lid, geldt dat de netbeheerder bij een groepstransportovereenkomst het recht op transport als bedoeld in artikel 7.1, derde lid, onderdeel a, kan opschorten wanneer vast komt te staan dat de groep van aangeslotenen twee keer of meer de voorwaarden van artikel 7.1e of artikel 7.1f heeft overtreden en de netbeheerder de in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel c, bedoelde gemachtigde hierover schriftelijk heeft geïnformeerd. Bij de beslissing om het transportrecht op te schorten houdt de netbeheerder rekening met de mate en frequentie van de schending van de voorwaarden van artikel 7.1e of artikel 7.1f. De netbeheerder beëindigt de opschorting uit de vorige volzin wanneer de gemachtigde aan de netbeheerder aantoonst dat de groep van aangeslotenen maatregelen heeft getroffen die voorkomen dat de groep nogmaals de voorwaarden van artikel 7.1e of artikel 7.1f overtreedt.
- 3 Indien de groep na beëindiging van de opschorting ondanks de getroffen maatregelen nogmaals de voorwaarden van artikel 7.1e of artikel 7.1f overtreedt, kan de netbeheerder het transportrecht waarvan de voorwaarden geschonden zijn, laten vervallen. Bij de beslissing om het transportrecht te laten vervallen houdt de netbeheerder rekening met de mate en frequentie van de schending van de voorwaarden van artikel 7.1e of artikel 7.1f.

G

Artikel 8.4, onderdeel e2, wordt gewijzigd als volgt:

1. In subonderdeel 1° vervalt 'of'
2. In subonderdeel 2° wordt na de afsluitende ';' toegevoegd 'of'.
3. Na subonderdeel 2° wordt een subonderdeel ingevoegd luidende:

3°. in geval van een aanvraag voor een groepstransportovereenkomst, als bedoeld in artikel 7.1e, binnen een redelijke termijn;

H

Artikel 8.8, eerste lid, wordt gewijzigd als volgt:

1. Na 'aan aangeslotenen op zijn net', wordt ingevoegd 'of aan een groep die deelneemt aan een groepstransportovereenkomst'.
2. In onderdeel c, subonderdeel 5°, wordt na 'per aansluiting' ingevoegd 'of, indien sprake is van een groepstransportovereenkomst als bedoeld in artikel 7.1e, per groep van aansluitingen'.

I

Artikel 9.1 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het derde lid wordt na 'niet zijnde netbeheerders,' ingevoegd 'en groepen van aangeslotenen die een groepstransportovereenkomst hebben afgesloten als bedoeld in artikel 7.1e,'
2. In het vierde lid wordt na 'niet zijnde netbeheerders,' ingevoegd 'en groepen van aangeslotenen die een groepstransportovereenkomst hebben afgesloten als bedoeld in artikel 7.1e,'.
3. In het vierde lid wordt 'Aangeslotenen met een gecontracteerd transportvermogen voor invoeding' vervangen door 'Aangeslotenen en groepen van aangeslotenen met een gecontracteerd transportvermogen voor invoeding'.
4. In het vierde lid wordt 'Aangeslotenen met een gecontracteerd transportvermogen voor afname' vervangen door 'Aangeslotenen en groepen van aangeslotenen met een gecontracteerd transportvermogen voor afname'.
5. In het vierde lid wordt 'Deze aangeslotenen wijzen hiertoe een CSP aan' vervangen door 'Deze aangeslotenen en groepen van aangeslotenen wijzen hiertoe een CSP aan'.

J

In artikel 9.19 wordt na 'niet zijnde netbeheerders,' ingevoegd 'en groepen van aangeslotenen die een groepstransportovereenkomst hebben afgesloten als bedoeld in artikel 7.1e,'.

K

Artikel 11.3 wordt gewijzigd als volgt:

1. In artikel 11.3, eerste lid, onderdeel d, wordt na 'grootste' ingevoegd 'individuele, of indien de aansluiting behoort tot een groep als bedoeld in artikel 7.1e, de grootste van de door middel van de groepstransportovereenkomst gecontracteerde'.¹
2. In het vijfde lid wordt na 'grootverbruikaansluitingen met een' ingevoegd 'individueel, of, indien de aansluiting behoort tot een groep als bedoeld in artikel 7.1e, met een door middel van de groepstransportovereenkomst'.

Artikel II

De tarievencode elektriciteit wordt gewijzigd als volgt:

A

Na artikel 3.1.3 wordt een artikel ingevoegd, luidend:

Artikel 3.1.3a

In afwijking van artikel 3.1.3 geldt, indien sprake is van een groepstransportovereenkomst als bedoeld in artikel 7.1e van de Netcode elektriciteit, dat het transportafhankelijk transporttarief en het transportafhankelijk transporttarief in rekening worden gebracht per groep, waarbij het transportafhankelijk transporttarief bestaat uit de som van de transportafhankelijke transporttarieven behorend bij de tariefcategorieën die van toepassing zouden zijn op de individuele aan de groep deelnemende aansluitingen indien deze niet aan de groep zouden deelnemen."

B

Na artikel 3.7.2 wordt een artikel ingevoegd, luidend:

Artikel 3.7.2a

Indien sprake is van een groepstransportovereenkomst als bedoeld in artikel 7.1e van de Netcode elektriciteit, geldt in afwijking van artikel 3.7.2 dat de groep wordt ingedeeld in de tariefcategorie die overeenkomt met het hoogste netvlak waarmee de aan de groep deelnemende individuele aansluitingen zijn verbonden.

C

Na artikel 3.7.17 worden twee artikelen ingevoegd, luidend:

Artikel 3.7.18

¹ Deze wijziging in dit ontwerpbesluit gaat uit van een besluit in de codewijziging Getransporteerd Transportvermogen. Artikel 11.3, eerste lid, onderdeel d. leest dan volgens de aanvraag als: de aansluitingen van grootverbruikers waarvoor de overdracht van de balance-ringsverantwoordelijkheid niet tijdig is geregeld overeenkomstig onderdeel a of b, zullen worden verdeeld naar rato van het totaal van de per aansluiting, grootste individuele, of indien de aansluiting behoort tot een groep als bedoeld in artikel 7.1e, de grootste van de door middel van de groepstransportovereenkomst gecontracteerde waarde van het gecontracteerd transportvermogen voor afname en het gecontracteerde transportvermogens voor invoeding in deze categorie waarvoor een BRP balanceringsverantwoordelijkheid draagt.

Indien sprake is van een groepstransportovereenkomst als bedoeld in artikel 7.1e van de Netcode elektriciteit, wordt in de artikelen 3.7.5, 3.7.5a, 3.7.9, 3.7.10, 3.7.12, onderdeel a, artikel 3.7.15 en artikel 3.7.17, voor het bepalen van het TAVT:

- a. de component kWgecontracteerd toegepast op het transport over de aansluitingen van de groepsdeelnemers gezamenlijk waarbij voor groepen met gelijktijdige invoeding en afname wordt gerekend met het netto vermogensprofiel van de groep gebaseerd op een onbalansperiode van 15 minuten;
- b. voor zover van toepassing de component kW_{max} en de component kW_{max}gewogen toegepast op het transport over de aansluitingen van de groepsdeelnemers gezamenlijk waarbij voor groepen met gelijktijdige invoeding en afname wordt gerekend met het netto vermogensprofiel van de groep gebaseerd op een onbalansperiode van 15 minuten;
- c. voor zover van toepassing de component kWh toegepast op het totaal van het transport over elk van de afzonderlijke aansluitingen van de groepsdeelnemers.

Artikel 3.7.19

In aanvulling op artikel 3.7.18, is, indien sprake is van een groepstransportovereenkomst als bedoeld in artikel 7.1e van de Netcode elektriciteit voor een groep van aangeslotenen waar aansluitingen behorend tot aansluitcapaciteitscategorie als bedoeld in bijlage A, onderdeel A.3 en onderdelen A.4 of A.5 deel van uitmaken, per maand 1/12 deel van de in artikel 3.7.10, onderdeel a, bedoelde verhoging van toepassing, vermenigvuldigd met de som van de kW_{max} waarden van alle aan de groep deelnemende aansluitingen behorend tot de aansluitcapaciteitscategorie als bedoeld in bijlage A, onderdeel A.3.

Artikel III

De Netcode elektriciteit wordt gewijzigd als volgt:

De aanhef van artikel 7.1e, eerste lid, komt te luiden 'Een groep van twee of meer aangeslotenen is op grond van artikel 24 van de Elektriciteitswet 1998 gerechtigd met de netbeheerder een groepstransportovereenkomst af te sluiten indien:'

Artikel IV

A

Artikel I en II treden in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

B

Artikel III treedt in werking met ingang van [datum: jaar na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst]

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

Datum:

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

drs. M.R. Leijten
bestuurslid

Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u tegen dit besluit beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Het postadres is: College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA Den Haag. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt zijn ontvangen. Het beroepschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening en een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht bevatten. Voorts moet het beroepschrift de gronden van het beroep bevatten en dient een afschrift van het bestreden besluit te worden meegezonden.

Toelichting

1 Samenvatting

1. Met dit besluit maakt de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) de groepstransportovereenkomst mogelijk.
2. De groepstransportovereenkomst is een contractvorm die het mogelijk maakt dat bedrijven kunnen samenwerken in een energiehubs, zowel binnen als buiten congestiegebieden. Bij een groepstransportovereenkomst sluiten meerdere grootverbruikers samen één transportovereenkomst af met de netbeheerder en krijgen zij als groep gecontracteerd transportvermogen aangeboden. De wijze waarop de aangeslotenen dit vermogen gebruiken, kunnen zij onderling bepalen. De aangeslotenen behouden hun eigen aansluitovereenkomst.
3. Nadat de groep gevormd is, kunnen nieuwe partijen met en zonder inbreng van eigen transportcapaciteit toetreden. Ook uittreding is mogelijk. De groep kan daarbij een transitieperiode van maximaal 3 jaar afspreken waarbinnen de deelnemers bij uitreding op hun individueel gecontracteerd transportvermogen van voor de groepsvorming kunnen terugvallen. Hoewel de transitieperiode wenselijk kan zijn voor partijen die een groep willen vormen, zorgt de periode er ook voor dat netbeheerder ruimte op zijn net moet reserveren voor de onzekere situatie dat partijen mogelijk uit de groep willen stappen en hun individuele gecontracteerde transportvermogen weer willen gebruiken. Hiervoor zal de netbeheerder capaciteit in zijn net moeten reserveren, die hij niet kan uitgeven via een vast transportrecht aan partijen op de wachtlijst. Dit zou een kortere periode, bijvoorbeeld van maximaal 2 jaar, kunnen rechtvaardigen. De ACM vraagt op dit punt uw reactie (zie consultatievraag 2).
4. De groepsovereenkomst is van groot belang voor het realiseren van energiehubs. De ACM ziet meerdere voordelen in de groepsovereenkomst voor aangeslotenen. In de eerste plaats biedt het toekennen van groepstransportvermogen via groepsovereenkomsten groeiperspectief aan bedrijven, met name in congestiegebieden. Ten tweede is er door gezamenlijke afrekening van de transporttarieven een financiële prikkel om energieverbruik lokaal op elkaar af te stemmen. De groepsovereenkomst is daarmee ook buiten congestiegebieden interessant. De groepstransportovereenkomst maakt het ten slotte eenvoudiger om samen te investeren in bijvoorbeeld duurzame opwek en opslag. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de energietransitie.
5. Voor de netbeheerder biedt de groepstransportovereenkomst door lokale afstemming binnen een groep het voordeel dat het lokale net beter wordt benut en dat hogere netvlakken juist worden ontzien. Daarnaast geeft het groepstransportvermogen netbeheerders meer contractuele zekerheid over het netgebruik van de groep. Hierdoor komt er in bepaalde gevallen transportcapaciteit vrij dat opnieuw kan worden uitgegeven aan partijen op de wachtlijst. De groepstransportovereenkomst draagt daardoor bij aan het beperken van de netcongestie en aan een betere benutting van het bestaande net.
6. De ACM is in dit ontwerpbesluit op verschillende punten afgeweken van het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders en heeft bepaalde onderdelen aangescherpt. Deze verbeteringen zien onder andere op (1) een verruiming van de doelgroep van de groepstransportovereenkomst, (2) duidelijkheid over het proces dat netbeheerders hanteren om het groepstransportvermogen te bepalen en de gegevens die zij hierbij betrekken, (3) betrokkenheid en inspraak van groepsleden bij dit proces, (4) het schrappen van de door de netbeheerders voorgestelde correctiefactor van 1,21 voor groepen op de tariefdragers kWhgecontracteerd en kWmax.
7. De ACM heeft toegevoegd dat, als er aan de overige voorwaarden voor het vormen van een groep voldaan wordt, aansluitingen op laag- of middenspanning die behoren tot de aansluitcapaciteitscategorieën A.3 tot en met A.5 en A.6, voor zover de A.6 aansluitingen worden

gebruikt om elektriciteit in te voeden, gezamenlijk één groep kunnen vormen. Gecombineerde groepen met A.3 tot en met A.5 aansluitingen met A.6 aansluitingen op laag- en middenspanning, voor zover het gaat om afnemers, zijn niet mogelijk zonder aangepaste tarifiering. De ACM roept de gezamenlijke netbeheerders op om het in het voorstel genoemde onderzoek naar het combineren van A.3 tot en met A.5 aansluitingen met A.6 aansluitingen voor afname eind 2025 af te ronden en hierin ook de aansluitcapaciteitscategorie A.7. te betrekken.

8. Partijen die een groep willen vormen, moeten daarvoor eigen transportcapaciteit inleveren in tijden van netcongestie waarin deze capaciteit schaars is. De ACM acht het mede daarom van groot belang dat voor deze partijen transparant is welk groepstransportvermogen ze daarvoor terugkrijgen en welke randvoorwaarden gelden voor het gebruik daarvan binnen de groep. De ACM heeft daarom ten opzichte van het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders verduidelijkt op welke wijze het groepstransportvermogen bepaald wordt en op welke wijze daarbij inspraak van de groep geborgd is.
9. De ACM heeft het voorstel financieel aantrekkelijker gemaakt voor aangeslotenen die een groep willen vormen door de door de gezamenlijke netbeheerders voorgestelde correctiefactor van 1,21 voor groepen op de gezamenlijke netto afrekening van de tariefdragers kWcontract en kWmax(gewogen) te schrappen. De ACM zet vraagtekens bij de noodzaak, totstandkoming en de hoogte van de correctiefactor.
10. De ACM overweegt daarnaast dat het (gedeeltelijk) netto afrekenen van kWh op groepsniveau wenselijk zou kunnen zijn, omdat het een doorlopende prikkel biedt aan groepen om gelijktijdige afname en invoeding lokaal op elkaar af te stemmen. Netto afrekening betekent dat gelijktijdige invoeding en afname met elkaar verrekend worden. De ACM onderkent echter ook een aantal aandachtspunten. Zo moet er geen disproportionele kostenverlaging ontstaan voor bepaalde groepen, waardoor andere netgebruikers meer zullen gaan betalen. De ACM heeft het bieden van een prikkel op lokale afstemming van invoeding en afname via de tariefdrager kWh daarom vooralsnog niet opgenomen in dit besluit. De ACM vraagt op dit punt uw reactie (zie consultatievraag 1).
11. Partijen die een groep willen vormen, hebben hiervoor informatie nodig van de netbeheerders. In het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders is hierover niets opgenomen. Met het oog op de toekomstige inwerkingtreding van de Energiewet, waarin informatiedeling geregeld is, acht de ACM het niet nodig om hierover via dit besluit specifieke regels op te nemen. De ACM heeft in dit besluit wel verduidelijkt welke informatie ten minste nodig is voor efficiënte toegang tot het net in relatie tot groepen.

2 Aanleiding en gevolgde procedure

12. De ACM stelt op grond van artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: de E-wet) regelgeving vast voor de energiemarkt. Dit besluit is tot stand gekomen op basis van een codewijzigingsvoorstel van de gezamenlijke netbeheerders, zoals bedoeld in artikel 32, eerste lid, van de E-wet. Met het voorstel willen de gezamenlijke netbeheerders de groepstransportovereenkomst mogelijk maken.
13. Op 6 oktober 2022 is de ACM een consultatie over alternatieve transportrechten en het beperken van onnodig gecontracteerd transportvermogen (hierna: GOTORK) gestart.² Op 28 juni 2023 heeft de ACM een eindnotitie gepubliceerd met daarin resultaten van haar consultatie over alternatieve transportrechten en GOTORK, waaronder de eerste uitgangspunten voor de groepstransportovereenkomst.³
14. Op 21 december 2022 is het Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN) gepubliceerd. Onderdeel van het LAN is de actie voor de gezamenlijke netbeheerders om het delen van

² ACM, Consultatie Alternatieve transportrechten en use-it-or-lose-it, 6 oktober 2022 ([link](#))

³ ACM, Eindnotitie consultatie Alternatieve transportrechten en use-it-or-lose it, paragraaf 4.6, 28 juni 2023 ([link](#))

transportvermogen tussen partijen (groepstransportovereenkomst) in zogenoemde energiehubs mogelijk te maken.⁴

15. De gezamenlijke netbeheerders hebben op 29 oktober 2024 het codewijzigingsvoorstel ingediend bij de ACM (hierna: het voorstel).⁵ Op 9 december 2024 heeft de ACM een eerste informatieverzoek aan de gezamenlijke netbeheerders gestuurd over het voorstel.⁶ De gezamenlijke netbeheerders hebben deze vragen op 20 december 2024 beantwoord⁷ (hierna: de reactie van 20 december 2024). Op 10 februari 2025 heeft de ACM een tweede informatieverzoek aan de gezamenlijke netbeheerders gestuurd over het voorstel.⁸ De gezamenlijke netbeheerders hebben deze vragen op 27 februari 2025 beantwoord (hierna: de reactie van 27 februari 2025).⁹
16. Als onderdeel van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure legt de ACM het ontwerpbesluit en de bijbehorende stukken ter inzage en publiceert de ACM deze stukken op haar website. De terinzagelegging is gemeld in de Staatscourant van 24 april 2024. De ACM stelt eenieder in de gelegenheid om binnen zes weken na publicatie in de Staatscourant een zienswijze op het ontwerpbesluit te geven. Door de zienswijzeprocedure breed open te stellen verwacht de ACM de belangen van alle betrokkenen zo goed mogelijk mee te kunnen nemen in het definitieve besluit. Dit draagt bij aan een zorgvuldige voorbereiding van de nieuwe regels over GTO.
17. De ACM is van mening dat het voorstel geen technische voorschriften bevat zoals bedoeld in Richtlijn 2015/1535. Om die reden zijn de voorwaarden in dit besluit niet in ontwerp ter notificatie aan de Europese Commissie aangeboden.

3 Beoordeling

3.1 Procedureel

18. De ACM constateert dat het voorstel op 12 september 2024 in een overleg met representatieve organisaties is besproken. In het voorstel is een verslag opgenomen van dit overleg en de indieners hebben in het voorstel aangegeven welke gevolgtrekkingen zij hebben verbonden aan de zienswijzen die organisaties naar voren hebben gebracht. Het voorstel voldoet daarmee aan de vereisten uit artikel 33, eerste en tweede lid, van de E-wet.

3.2 Doel en leeswijzer

19. Via het voorstel willen de gezamenlijke netbeheerders regels over de groepstransportovereenkomst opnemen in de Netcode elektriciteit (hierna: Netcode) en de Tarievencode elektriciteit (hierna: Tarievencode).
20. De groepstransportovereenkomst maakt het mogelijk voor grootverbruikers om samen te werken in een energiehub, zowel binnen als buiten congestiegebieden. Bij een groepstransportovereenkomst sluiten meerdere grootverbruikers samen één transportovereenkomst af met de netbeheerder en krijgen zij als groep gecontracteerd transportvermogen aangeboden. De aangeslotenen behouden hun eigen aansluitovereenkomst.
21. De groepsovereenkomst is van belang voor het realiseren van energiehubs. De ACM ziet meerdere voordelen in de groepsovereenkomst voor aangeslotenen. In de eerste plaats biedt het toekennen van groepstransportvermogen via groepsovereenkomsten groeiperspectief voor bedrijven, met name in congestiegebieden. Dit komt doordat het groepstransportvermogen in de regel hoger is dan het individuele transportvermogen en partijen binnen de groep zelf kunnen

⁴ Landelijk Actieprogramma Netcongestie, actie 2.1.7.21, december 2022 ([link](#)),

⁵ Voorstel codewijzigingsvoorstel groepstransportovereenkomst, 29 oktober 2024 ([link](#)).

⁶ Met kenmerk ACM/UIT/635174.

⁷ Met kenmerk ACM/IN/941867.

⁸ Met kenmerk ACM/UIT/640817.

⁹ Met kenmerk ACM/IN/964369.

bepalen op welke wijze zij dit vermogen gebruiken. Hierdoor ontstaat er ondanks congestie groeiperspectief voor partijen binnen de groep omdat zij, op momenten dat het netgebruik van de overige groepsleden groep dit toestaat, meer vermogen kunnen gebruiken dan was toegestaan binnen het individueel gecontracteerde transportvermogen.

22. Ten tweede geeft de groepstransportovereenkomst een kostenvoordeel doordat de groep uitkomt met een lager totaal aan groepstransportvermogen dan dat het geval zou zijn als wanneer iedere aangeslotene individueel transportvermogen zou hebben gecontracteerd.
23. Ten derde is er een financiële prikkel om energieverbruik (invoeding en afname) op elkaar af te stemmen. De groepstransportovereenkomst is daarmee ook buiten congestiegebieden interessant.
24. De groepstransportovereenkomst maakt het ten slotte eenvoudiger om samen te investeren in technologieën zoals opwek, opslag en laadfaciliteiten voor elektrisch vervoer.
25. Voor de netbeheerder biedt lokale afstemming van invoeding en afname binnen een groep het voordeel dat dat het zorgt voor betere benutting van het lokale net en minder belasting van de hoger gelegen netvlakken. Daarnaast geeft de groepstransportovereenkomst netbeheerders meer zekerheid over het huidige en toekomstige netgebruik van partijen binnen de groep. Deze capaciteit kan vervolgens in bepaalde gevallen weer beschikbaar gesteld worden aan partijen op de wachtrij.
26. In dit besluit werkt de ACM mede op basis van het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders en hun reacties van 20 december 2024 en 27 februari 2025 uit hoe zij meent dat deze punten geregeld kunnen worden. De ACM maakt hierin dus een eigen keuze en afweging.¹⁰
27. De ACM gaat hierna in op de verschillende voorwaarden die gelden voor het vormen van een groepstransportovereenkomst. Achtereenvolgens gaat de ACM daarbij in op de volgende onderwerpen:
 - De doelgroep (paragraaf 3.3);
 - De randvoorwaarden voor het vormen van een groep (paragraaf 3.4);
 - Bepalen van het gecontracteerde transportvermogen van de groep (paragraaf 3.5);
 - Toe- en uittreding van partijen binnen de groep (paragraaf 3.6);
 - De transitieperiode (paragraaf 3.7);
 - Non-discriminatie (paragraaf 3.8);
 - Het waarborgen van de veiligheid en betrouwbaarheid van het net (paragraaf 3.9);
 - Opschorting of verval van transportrecht na overtreding voorwaarden (paragraaf 3.10);
 - Compensatie ten gevolge van een storing (paragraaf 3.11);
 - Netaanpassing en wijziging van de aansluiting (paragraaf 3.12);
 - Het delen van informatie (paragraaf 3.13);
 - De verhouding tot andere diensten en maatregelen (congestiemanagement, balancing, alternatieve transportrechten en GOTORK (paragraaf 3.14);
 - Overige punten (paragraaf 3.15);
 - Tarifiering (paragraaf 3.16);
 - Evaluatie (paragraaf 3.17); en
 - Implementatie en inwerkingtreding (paragraaf 3.18).
28. De ACM sluit af met een conclusie (paragraaf 3.19).

3.3 Doelgroep

29. In artikel 7.1e, derde lid, onderdelen f en g, van het voorstel beschrijven de gezamenlijke netbeheerders de typen afnemers die een groep kunnen vormen. Het voorstel maakt daarbij gebruik van de standaard aansluitcategorieën uit bijlage A van de Tarievencode. In paragraaf 1.3

¹⁰ Zie hierover ook de uitspraak van Het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) van 11 maart 2025 (ECLI:NL:CBB:2025:145) en de uitspraak van het CBb 20 juni 2023 (ECLI:NL:CBB:2023:297).

van het voorstel lichten de gezamenlijke netbeheerders toe welke partijen tot de doelgroep van het voorstel behoren.

Kleinverbruikersgroepen zijn (nog) niet mogelijk

30. Alleen grootverbruikers kunnen een groep vormen. Groepen met kleinverbruikers worden uitgesloten in het voorstel (zie artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel f, onder 1), omdat kleinverbruikers hun transportvermogen anders contracteren, het tariefmodel voor kleinverbruikers afwijkend is en kleinverbruikers niet worden gefactureerd door de netbeheerder, maar door de leverancier (leveranciersmodel). De ACM kan deze overwegingen om kleinverbruikers (nog) niet te betrekken volgen en neemt in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel f, aanhef en onder 1, op dat alle afzonderlijke aansluitingen waarmee deelgenomen kan worden aan een groepstransportovereenkomst grootverbruikersaansluitingen zijn.¹¹

Grootverbruikersgroepen op laag- en middenspanning

31. Partijen die vallen in de categorieën A.3 (aansluitcapaciteit van 60 kVA tot en met 0,3 MVA met een zuivere LS-aansluiting), A.4 (aansluitcapaciteit van 0,3 MVA tot en met 3 MVA met een zuivere MS-aansluiting) en A.5 (aansluitcapaciteit van 0,3 MVA tot en met 3 MVA met een meting op LS) kunnen een groep vormen op grond van artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel f, onder 1, sub (i) van het voorstel. Partijen in de categorie A.6 (aansluitcapaciteit van 3 MVA tot en met 10 MVA) kunnen een groep vormen op grond van artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel f, onder 1, sub (ii) van het voorstel. Partijen die in de categorie A.6 vallen kunnen op basis van het voorstel geen groep vormen met partijen in de categorieën A.3-A.5.
32. De ACM volgt het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders ten aanzien van het vormen van A.3 tot en met A.5 groepen en neemt deze mogelijkheid op in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel f, sub 2°, onder i.
33. Het voorstel sluit het vormen van een groep met partijen in de categorieën A.3 tot en met A.5 en met partijen in de categorie A.6 en impliciet de categorie A.7 vooralsnog uit. De gezamenlijke netbeheerders stellen dat nader onderzoek nodig zou zijn. Daartoe voeren de gezamenlijke netbeheerders twee redenen aan.
34. Ten eerste wijzen de gezamenlijke netbeheerders erop dat de combinatie tussen A.3 tot en met A.5 met A.6 kan leiden *“tot een significante vermogensstroom van de hoger gelegen netdelen naar het distributienet. De grootte van dit vermogen is significant hoger dan de vermogens die normaliter over het distributienet worden getransporteerd en kan leiden tot significante (over)belasting van de assets.”* Het nadeel dat de gezamenlijke netbeheerders zien is dat ze door het mogelijk maken van het vormen van een groep tussen partijen in de categorieën A.3-A.5 en partijen in de categorie A.6 mogelijk maken zonder te weten of deze groepen technisch kunnen functioneren en daadwerkelijk zullen leiden tot een betere benutting van het net. Ze geven daarnaast aan dat ze willen voorkomen dat de netbeheerders in de praktijk deze combinaties doorgaans moeten afwijzen of de groepen dermate grote technische beperkingen moeten opleggen waardoor de onderlinge afstemming eronder lijdt (verwachtingsmanagement).
35. Ten tweede wijzen de gezamenlijke netbeheerders erop dat afnemers met aansluitingen in de categorie A.6 zich bevinden in de tariefcategorie Trafo HS+TS / MS en wezenlijk andere tariefdragers en prijzen hebben. Een aspect daarvan is het ontbreken van de tariefdrager kWh en daarmee een zwaardere verdeling op de overige tariefdragers. De gezamenlijke netbeheerders stellen dat een *“eerlijke en kostenreflectieve tarifiering van een groep met aansluitingen uit de*

¹¹ Voor de volledigheid wijst de ACM erop dat het wel mogelijk is om een groep te vormen om de vermogensvraag van kleinverbruikers heen. In deze situatie zijn de kleinverbruikers geen onderdeel van de groep. Partijen die een groep willen vormen, nemen de vermogensvraag van kleinverbruikers in het gebied als vaststaand gegeven. De groep wordt vervolgens gevormd binnen de beschikbare ruimte op het station en om de vermogensvraag van de kleinverbruikers heen. Dit betekent dat de groep ook gebruik kan maken van dalmomenten binnen de vermogensvraag van kleinverbruikers, zoals overdag of 's nachts het geval is bij huishoudens. Dit is bijvoorbeeld toegepast bij de aanleg van de Utrechtse stadswijk Merwede. Zie nieuwsberichten van 11 november 2024 van de gemeente [Utrecht](#) en [Stedin](#).

aansluitcapaciteitscategorieën A.3 tot en met A.6 [...] daarom niet mogelijk [zou zijn] zonder een aanpassing in de tarifiering.”

36. ACM streeft naar een zo breed mogelijke werking en effect van de regels over groepstransportovereenkomsten. De ACM ziet daarom op voorhand geen aanleiding om aansluitingen op laag- of middenspanning die behoren tot de aansluitcapaciteitscategorieën A.3-A.5 en A.6, voor zover deze laatstgenoemde een invoeder is, op voorhand uit te sluiten. De ACM wijkt op dit punt af van het voorstel van de netbeheerders en heeft in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel f, sub 2°, onder iii, een bepaling opgenomen die het mogelijk maakt een groep te vormen met aansluitingen in de categorie A.3-A.5 en met invoedersaansluitingen in de categorie A.6.
37. De ACM merkt in de eerste plaats op dat het niet nodig is om deze groepsvorming op voorhand uit te sluiten. Groepsvorming zal niet altijd mogelijk zal zijn, maar de netbeheerder kan deze combinatie gemotiveerd weigeren met het oog op de betrouwbaarheid of veiligheid van het net en het doelmatig netbeheer, of kan deellimieten opleggen waarmee groepsvorming alsnog mogelijk is in bepaalde gevallen.
38. De ACM merkt in de tweede plaats op dat netbeheerders de verwachtingen van aangesloten kunnen managen door duidelijk aan hen uit te leggen wat wel en niet mogelijk is bij het vormen van een groep, en welke voorwaarden hierbij gelden.
39. Anders dan bij groepen met grote invoeders zijn gecombineerde groepen van aangesloten met een A.3-A.5 aansluitingen met aangesloten met een A.6 aansluiting op laag- en middenspanning voor zover het gaat om afnemers niet mogelijk zonder aangepaste tarifiering.¹² Op de aansluitcapaciteitscategorieën A.3 tot en met A.5 is een kWh tariefdrager van toepassing die niet wordt toegepast op de categorie A.6. De ACM maakt daarom deze combinatie in dit besluit nog niet mogelijk.
40. De gezamenlijke netbeheerders hebben in het voorstel aangegeven nader onderzoek te zullen doen naar de potentie van een groep met partijen in de categorieën A.3 tot en met A.5 en met partijen in de categorie A.6. De ACM roept de gezamenlijke netbeheerders op om dit onderzoek voor eind 2025 af te ronden en daarin ook het punt van de tarifiering te betrekken. Daarbij roept de ACM de gezamenlijke netbeheerders tevens op om bij dit onderzoek ook de aansluitcategorie A.7 (aansluitcapaciteit groter dan 10 MVA) te betrekken. Deze aansluitcategorie kan ook worden aangesloten op MS, maar ontbreekt in het voorstel.
41. Uit het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders blijkt dat partijen in de aansluitcategorie A.6 onderling groepen kunnen vormen. Zoals opgemerkt kunnen partijen in de aansluitcapaciteitscategorie A.7 (aansluitcapaciteit groter dan 10 MVA) ook worden aangesloten op MS. De gezamenlijke netbeheerders gaan hier in het voorstel niet op in. De ACM ziet op voorhand geen reden om gecombineerde A.6-A.7 groepen uit te sluiten van groepsvorming. Centraal daarbij staat dat deze partijen zijn aangesloten op hetzelfde MS station en de veiligheid en betrouwbaarheid van het net en het doelmatig beheer van het net daarbij niet in gevaar komen. De netbeheerder kan een gecombineerde A.6-A.7 groep dus afwijzen indien de veiligheid en betrouwbaarheid van het net in gevaar komt of indien dit in de weg staat aan doelmatig netbeheer. Verder speelt het punt van de gezamenlijke netbeheerders over de tariefdrager kWh niet, omdat deze tariefdrager niet van toepassing is op de categorieën A.6 en A.7. De ACM heeft op dit punt het voorstel niet overgenomen en heeft in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel f, sub 2°, onder iii toegevoegd dat aansluitingen die behoren tot de aansluitcapaciteitscategorieën A.6 en/of A.7 met elkaar een groep kunnen vormen.
42. De ACM merkt daarnaast op dat in de standaard aansluitwijze genoemd in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel f, sub 3° van het voorstel aansluitingen die op laagspanning zijn aangesloten, ontbreken. De ACM heeft in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel f, sub 3°, onder i, daarom laagspanning

¹² Voor de volledigheid wijst de ACM er op dat het onderzoek naar de mogelijke invoering van een invoedingstarief hier mogelijk wijzigingen in aanbrengt ([link](#)).

toegevoegd en verduidelijkt dat deze aansluitwijze geldt voor aansluitingen die behoren tot de aansluitcapaciteitscategorieën A.3 tot en met A.5.

43. De ACM wijst er daarnaast op dat de standaard aansluitwijze uit artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel f, sub 3, niet past bij A.6 aansluitingen. De tekst bepaalt dat partijen die een groep willen vormen in normale bedrijfstoestand van het net aangesloten dienen te zijn *“op één middenspanningsrail of op middenspanningsrails die galvanisch met elkaar verbonden zijn, of op de op de middenspanningsrail(s) aangesloten middenspanningsring(en) of op de op de desbetreffende middenspanningsring(en) aangesloten MS/LS-transformatorstations”*. Deze standaard aansluitwijze heeft betrekking op A.3-A.5 groepen. De standaard aansluitwijze voor de categorie A.6 van de Tarievenscode is *“op een middenspanningsrail van een HS/MS-, TS/MS-, MS/MS-transformatorstation of op de MS stamvoeding”*. De standaard aansluitwijze voor de categorie A.6 mist in het voorstel. Dit dient te worden opgenomen in de code, omdat anders onduidelijk is op welke wijze A.6 groepen kunnen worden gevormd. De ACM heeft daarom in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel f, sub 3°, onder ii, de standaard aansluitwijze van A.6 aansluitingen opgenomen. Daarnaast is in deze bepaling opgenomen dat deze aansluitwijze ook voor A.7 aansluitingen als voorwaarde gehanteerd wordt om deel te kunnen nemen aan een groepstransportovereenkomst.

Grootverbruikersgroepen op tussenspanning

44. In het voorstel zijn geen bepalingen opgenomen over partijen die vallen binnen de aansluitcategorie A.7 (aansluitcapaciteit groter dan 10 MVA) en die zijn aangesloten op regionale netten. Het gaat dan om de netvlakken trafo HS+TS / MS, ofwel tussenspanning.
45. Voor de aansluitcategorie A.7 is geen standaard aansluitwijze geregeld in de Tarievenscode. In de praktijk worden deze aansluitingen door de regionale netbeheerders in de regel gerealiseerd op een railsysteem in een TS of MS-station. De ACM voegt aan het voorstel toe dat A.7 groepen op het net van de regionale netbeheerder zich dienen te vormen op hetzelfde station. De ACM heeft in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel g, aanhef en sub 1°, gespecificeerd dat aansluitingen die behoren tot de aansluitcapaciteitscategorie A.7 gezamenlijk één groep kunnen vormen, en dat dit artikel ook ziet op aangeslotenen met een aansluiting op tussenspanning.

Grootverbruikersgroepen op hoog- en extrahoogspanning

46. Artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel g, van het voorstel bepaalt dat groepen op het hoogspanningsnet dienen te worden gevormd achter hetzelfde station. Uit het voorstel blijkt dat daarnaast de gezamenlijke netbeheerders ervan uitgaan dat groepen op het extra-hoogspanningsnet mogelijk zijn. De gezamenlijke netbeheerders gaan in de toelichting op het voorstel niet in op deze groepen. De ACM heeft daarom in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel g, aanhef, opgenomen dat dit artikel tevens ziet op aangeslotenen met een aansluiting op extrahoogspanning.
47. Partijen die op het (extra)hoogspanningsnet van TenneT worden aangesloten vallen binnen de aansluitcategorie A.7 (aansluitcapaciteit groter dan 10 MVA). De ACM stelt vast dat partijen binnen de aansluitcategorie A.7 eveneens groepen kunnen vormen op basis van het voorstel. Voor de aansluitcategorie A.7 is geen standaard aansluitwijze geregeld in de Tarievenscode. In de praktijk worden deze aansluitingen door TenneT in de regel gerealiseerd op een railsysteem in een EHS of HS-station. De ACM kan derhalve het criterium dat deze groepen dienen te worden gevormd op hetzelfde station volgen.

Conclusie doelgroep

48. Op basis van het bovenstaande komt de ACM tot de conclusie dat, als er aan de overige voorwaarden voor het vormen van een groep voldaan wordt, voor laag- en middenspanning geldt dat aangeslotenen met een A.3 t/m A.5 aansluiting samen een groep kunnen vormen, eventueel gecombineerd met A.6 invoedersaansluitingen, en dat A.6 en A.7 aansluitingen samen een groep kunnen vormen. Verder geldt voor aansluitingen op tussenspanning, hoogspanning en extrahoogspanning dat A.7 aansluitingen samen een groep kunnen vormen. De ACM roept de gezamenlijke netbeheerders op het onderzoek naar het combineren van A.3 t/m A.5 aansluitingen

met A.6 aansluitingen voor afname voor eind 2025 af te ronden, en hierbij ook A.7 aansluitingen te betrekken. In tabel 1 heeft de ACM weergegeven welke aansluitingen met elkaar een groep kunnen vormen.

		A3 (60kVA – 0,3 MVA)	A4 (0,3 MVA – 3MVA)	A5 (0,3 MVA – 3MVA)	A6 (3 MVA – 10 MVA)	A6 (3 MVA – 10 MVA)	A7 (> 10 MVA)	A7 (>10 MVA)
					invoeding	afname	MS	TS / (E)HS
A3								
A4								
A5								
A6	invoeding							
A6	afname							
A7	MS							
A7	TS / (E)HS							
	Samenwerking mogelijk op basis van dit besluit, mits voldaan aan gestelde eisen							
	Samenwerking nog niet mogelijk op basis van dit besluit. Oproep tot nader onderzoek voor eind 2025							
	Samenwerking niet mogelijk op basis van dit besluit							

Tabel 1: overzicht van de mogelijke samenwerkingsverbanden op basis van de aansluitcategorieën zoals weergegeven in tarievenscode elektriciteit.

3.4 Randvoorwaarden voor het vormen van een groep

49. In de artikelen 7.1e, eerste lid, 7.1f, tweede en derde lid, 7.1g en 7.1h, eerste lid, van het voorstel beschrijven de gezamenlijke netbeheerders de randvoorwaarden voor het vormen van een groep. In de paragrafen 1.2, 1.9 en 1.10 van het voorstel worden deze randvoorwaarden deels toegelicht.

3.4.1 Omvang van de groep

50. Artikel 7.1e, eerste lid, aanhef, van het voorstel bepaalt dat een groep bestaat uit twee of meer partijen.
51. De ACM neemt deze voorwaarde over in artikel 7.1e, eerste lid, aanhef. Om van een groep te kunnen spreken dient er sprake te zijn van minimaal twee partijen. De gewenste omvang is uiteindelijk aan de groep zelf om te bepalen. Het samenvoegen van twee groepen of het uitbreiden van een groep is mogelijk als daarmee aan de voorwaarden voldaan wordt.

3.4.2 Aansluit- en transportovereenkomst en de groepstransportovereenkomst

52. Artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel a, van het voorstel bepaalt dat partijen binnen de groep een zelfstandige aansluitovereenkomst dienen te hebben voor de aansluitingen waarmee zij deelnemen in de groep. Artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel b, van het voorstel bepaalt dat op een aansluiting die onderdeel is van een groep niet tegelijkertijd een individuele aansluit- en transportovereenkomst kan gelden en een aansluiting ook niet onderdeel kan zijn van meerdere groepen. Artikel 7.1e, derde lid, onderdeel b, bepaalt dat de individuele aansluit- en transportovereenkomst van elk van de aan de groep deelnemende aangeslotenen wordt omgezet in een individuele aansluitovereenkomst.
53. De ACM kan artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel a van het voorstel volgen. In de eerste plaats zorgt de aansluitovereenkomst ervoor dat de aansluiting operationeel is. Een partij kan dus pas deelnemen in een groep als hij een aansluiting met een aansluitovereenkomst heeft. Dit neemt de ACM op in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel a. In de aansluitovereenkomst is daarnaast vastgelegd wat de technische capaciteit van de aansluiting is. Als de technische capaciteit van de aansluiting

lager is dan het groepstransportvermogen, dan vormt de aansluiting een fysieke beperking bij het transportvermogen dat een partij kan gebruiken. Op basis van de aansluitovereenkomst kan de netbeheerder de desbetreffende partij aanspreken op eventuele overschrijdingen van het technische vermogen van de aansluiting of aansturen via een technische voorziening in de aansluiting. Als de technische capaciteit van de aansluiting hoger is dan het groepstransportvermogen, dan mag op die aansluiting niet meer worden afgenomen dan het groepstransportvermogen. Het transportrecht van de groep kan uiteindelijk komen te vervallen indien de groep haar beschikbaar gestelde capaciteit meerdere keren overschrijdt (zie paragraaf 3.10).

54. De ACM kan artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel b, van het voorstel volgen. Als een aansluiting van een partij onderdeel is van meerdere groepen of zowel onderdeel is van een groep als ook individueel nog het net belast, dan heeft de netbeheerder geen of onvoldoende zicht op de netbelasting die de aansluiting veroorzaakt. De ACM wijzigt de formulering van de codebepaling ten opzichte van de formulering zoals de gezamenlijke netbeheerders hem hebben voorgesteld, zodat duidelijk is dat er naast een groepstransportovereenkomst geen andere transportovereenkomst op een aansluiting afgesloten kan zijn. De ACM neemt dit op in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel b.
55. De ACM kan artikel 7.1e, derde lid, onderdeel b, van het voorstel over het omzetten van de overeenkomsten volgen. De ACM merkt op dat in het voorstel als voorwaarde gesteld wordt dat een partij geen individuele transportovereenkomst heeft of deelneemt aan een andere groepstransportovereenkomst. De ACM gaat er daarom vanuit dat het omzetten van een individuele aansluit- en transportovereenkomst in een losse aansluitovereenkomst gebeurt op het moment dat de partij onderdeel wordt van de groep. De ACM neemt in artikel 7.1e, vierde lid, op dat de netbeheerder bij het aangaan van een groepstransportovereenkomst de individuele aansluit- en transportovereenkomsten omzet in een gezamenlijke groepstransportovereenkomst voor de groep en een individuele aansluitovereenkomst voor elk van de afzonderlijke aangeslotenen.
56. Het voorstel regelt niet binnen welke termijn een aansluitovereenkomst van een groepsdeelnemer die wil uittreden wordt omgezet in een individuele aansluit- en transportovereenkomst. Als een partij wil uittreden uit de groep, meent de ACM dat de netbeheerder een dergelijk verzoek zo snel mogelijk dient te behandelen. De ACM acht een termijn van 10 werkdagen redelijk. De ACM sluit daarbij aan bij de geldende aansluittermijn na ontvangst van een aanvraag voor transportcapaciteit tot en met 10 MVA (Artikel 8.4, e2, onderdeel 1). De ACM heeft daarom in artikel 7.1e, negende lid, opgenomen dat bij uittreden de groepstransportovereenkomst voor het uittredende lid binnen tien werkdagen omgezet moet zijn in een individuele aansluit- en transportovereenkomst.

3.4.3 Telemetriegrootverbruikmeters en dimensionering/aanpassingen van de meter

57. Artikel 7.1e, eerste lid, onderdelen d en e, van het voorstel bepalen dat aansluitingen die deelnemen aan de groep moeten zijn voorzien van telemetriegrootverbruikmeters en afgestemd dienen te zijn op de aansluitcapaciteit van de individuele aansluiting. In artikel 7.1f, eerste lid, van het voorstel zijn de termijnen opgenomen wanneer dit moet zijn gebeurd. Aanpassingen aan meters zoals bedoeld in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel d, van het voorstel moeten gereed zijn op het moment dat de groepsovereenkomst is afgesloten. Afstemming van de meters op de aansluitcapaciteit van de individuele aansluiting, zoals bedoeld in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel e, van het voorstel, is uiterlijk 6 maanden na afsluiten van de groepsovereenkomst gebeurd.
58. De ACM kan deze punten volgen. Een telemetriegrootverbruikmeter per aansluiting is (onder andere) nodig om nauwkeurig te meten hoe de groep zich gedraagt en of ze zich aan de afspraken houden.
59. De ACM neemt deze bepalingen dan ook over in artikel 7.1e, eerste lid, onderdelen d en e, maar heeft deze herschreven ten opzichte van het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders.

60. De ACM merkt daarnaast en voor de duidelijkheid op dat grootverbruikers zelf verantwoordelijk zijn voor bemetering van hun aansluiting en het uitlezen van de meter.¹³

3.4.4 Gemachtigde vertegenwoordigt de groep

61. Artikel 7.1e, eerste, lid, onderdeel c, van het voorstel bepaalt dat partijen binnen de groep “een rechtspersoon of vennootschap onder firma aangewezen en overeenkomstig door de netbeheerder gestelde voorwaarden gemachtigd hebben om exclusief namens hen te handelen en gezamenlijk met hen de groepstransportovereenkomst met de netbeheerder af te sluiten”. In artikel 7.1h, eerste lid, van het voorstel wordt eveneens naar de gemachtigde verwezen, maar daaruit volgt dat de gemachtigde uit artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel c een “natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap” kan zijn. In de toelichting bij het voorstel en het GEN-verslag worden verschillende opmerkingen gemaakt over de rol van de gemachtigde.¹⁴
62. Om te beginnen is duidelijk dat partijen die een groep willen oprichten een gemachtigde aan dienen te wijzen. De gemachtigde handelt namens de leden van de groep en vertegenwoordigt de groep richting de netbeheerder, sluit de groepstransportovereenkomst met de netbeheerder, en is het aanspreekpunt in het kader van de tarifiering en de andere onderdelen van de groepstransportovereenkomst. De insteek van het voorstel is daarmee dat de leden van de groep zelfstandig geen contact hebben met de netbeheerder over de groepsovereenkomst. De ACM kan deze insteek volgen, omdat de verantwoordelijkheden op deze manier duidelijk zijn en de communicatie gestroomlijnd is.
63. Uit artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel c, van het voorstel blijkt dat de netbeheerder voorwaarden zou kunnen stellen aan de gemachtigde. Het is voor de ACM niet duidelijk op welke voorwaarden het voorstel doelt. De eisen die volgen aan een gemachtigde zijn geregeld in titel 3 van boek 3 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Dit betekent dat de gemachtigde een volmacht in de zin van artikel 3:60, eerste lid, BW dient te kunnen overleggen aan de netbeheerder waaruit blijkt dat alle partijen binnen de groep deze partij hebben gemachtigd om in hun naam rechtshandelingen te verrichten. Aanvullende eisen vanuit de netbeheerder acht de ACM niet nodig. De ACM neemt deze mogelijkheid uit het voorstel om voorwaarden te kunnen stellen daarom niet over.
64. Het voorstel is onduidelijk over wie gemachtigde kan zijn. Uit artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel c, van het voorstel blijkt dat de gemachtigde een rechtspersoon of een vof is. Uit artikel 7.1h, eerste lid, van het voorstel blijkt dat een natuurlijke persoon ook gemachtigde kan zijn.
65. De ACM meent dat het aan partijen is om te bepalen wie zij op grond van artikel 3:60, eerste lid, BW willen machtigen. Dit kan een rechtspersoon, vof of een natuurlijke persoon zijn. De ACM meent dat kan worden volstaan met de verwijzing naar de gemachtigde van de groep en dat het niet nodig is om daarbij expliciet te verwijzen naar de rechtspersoon, vof of natuurlijke persoon. De ACM neemt in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel c, daarom op dat alle aangeslotenen die deel uitmaken van een groepstransportovereenkomst op grond van artikel 3:60 van het Burgerlijk Wetboek een gemachtigde dienen aan te wijzen, om namens hen met de netbeheerder te handelen en de groepstransportovereenkomst met de netbeheerder af te sluiten. De mogelijkheid voor de netbeheerder om verdere voorwaarden aan een gemachtigde te stellen neemt de ACM niet op.
66. In de toelichting bij het voorstel wordt door de gezamenlijke netbeheerders opgemerkt dat de gemachtigde het recht op gezamenlijk transportvermogen zou hebben (bezitten). De ACM meent dat dit niet in lijn is met artikel 3:60, eerste lid, BW. Een ge(vol)machtigde partij verricht rechtshandelingen in naam van de partijen die de volmacht hebben gegeven. Dit betekent volgens de ACM dat alle volmachtgevers samen het groepstransportvermogen bezitten. Dit betekent ook dat de gevolmachtigde partij het groepstransportvermogen niet kan verdelen. De partijen binnen de groep maken hier onderling afspraken over. Zij hebben namelijk gezamenlijk recht op het groepstransportvermogen. De netbeheerder kan wel tarieven in rekening brengen bij de

¹³ Voorstel, p. 28-29 ([link](#)).

¹⁴ Voorstel, p. 3-4, 11-12, 37-38, 47 ([link](#)).

gevolmachtigde en de gevolmachtigde aanspreken op eventuele niet nakoming van de groepstransportovereenkomst. De gevolmachtigde partij betaalt de tarieven vervolgens namens de leden van de groep en is het aanspreekpunt voor de netbeheerder over de afspraken binnen de groepstransportovereenkomst.

67. Tot slot valt het de ACM op dat op een aantal plekken in het voorstel wordt verwezen naar “een groep van aangesloten die gezamenlijk een groepstransportovereenkomst hebben afgesloten” en die een verzoek dienen te doen bij de netbeheerder voor aanpassing van de groep (zie artikel 7.1e, vijfde, zesde, zevende, achtste en negende lid uit het voorstel). In deze situaties lijkt het contact met de netbeheerder daarmee niet via de gemachtigde van de groep te lopen. De ACM heeft daarop de tekst in de code zo aangepast dat er, in de bepalingen waarin verwezen wordt naar het contact tussen de groep en de netbeheerder, verwezen wordt naar de gemachtigde van de groep.

3.4.5 Toetsingscriteria bij laag- en middenspanning

68. In artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel f, punt 4, onder (i)-(iv), van het voorstel werken de gezamenlijke netbeheerders toetsingscriteria uit om te bepalen of een groep op laag- en middenspanning gevormd kan worden met het oog op de betrouwbaarheid of veiligheid van het net en het doelmatig netbeheer.
69. Het gaat om de criteria spanningshuishouding, de belastbaarheid van netcomponenten, netinvesteringen en vermogensstromen. De gezamenlijke netbeheerders lichten in de paragrafen 1.2 en 1.10 van het voorstel de toetsingscriteria en de toepassing daarvan toe en gaan hier in hun reactie van 20 december 2024 nader op in.
- a) Mate van invloed op de spanningshuishouding: de mate waarin aangesloten de spanning in het (deel)net beïnvloeden. De netbeheerder dient te waarborgen dat door de uitoefening van het transportrecht van de groep geen nadelige gevolgen voor de spanningshuishouding optreden.
 - b) Belastbaarheid van netcomponenten: technische grenzen ingegeven door netcomponenten zoals kabels, transformatoren of schakelinstallaties. Bij de vorming van de groep moet worden voorkomen dat specifieke componenten te hoog belast worden wanneer de groep zijn transportrecht zou uitoefenen.
 - c) De vorming van een groep mag niet leiden tot onevenredige netinvesteringen: de vorming van groepen moet leiden tot efficiënter netgebruik. Transportcapaciteit voor een groep moet niet ten nadele komen van andere netgebruikers.
 - d) Mate van reserveringen voor stromen in het (deel)net: de mate waarin het benutten van het groeps-GTV invloed heeft op de stromen in het betreffende netdeel. Verschuiving van stromen kan leiden tot overbelasting van een of meerdere netcomponenten en daarmee de vorming van nieuwe knelpunten, of erger, namelijk storing en uitval. Om dit te voorkomen moet er meer capaciteit gereserveerd worden.
70. De gezamenlijke netbeheerders geven aan dat wanneer niet of beperkt aan deze voorwaarden kan worden voldaan, de netbeheerder beperkingen zouden moeten kunnen opleggen aan de samenstelling van de groep, of mogelijk moet constateren dat vorming van de groep als geheel niet mogelijk is.
71. De ACM merkt op dat in de kern deze criteria er op neer komen dat een netbeheerder rekening dient te houden met de gevolgen die de groep kan veroorzaken in de spanningshuishouding binnen het net, de belastbaarheid van de netcomponenten die de groep gebruikt, met het bestaande net en de bestaande netcapaciteit en eventuele reserveringen die moeten worden gedaan voor de groep. De ACM heeft deze bepaling uit het voorstel overgenomen in artikel 7.1e,

eerste lid, onderdeel f, punt 4, maar heeft de aanhef van dit artikel herschreven ten opzichte van het voorstel.

72. Hoewel de ACM deze toetsingscriteria op hoofdlijnen kan volgen, merkt ze op dat het voor partijen die een groep willen vormen onduidelijk is hoe de netbeheerders deze criteria zullen toepassen, hoe ze onderling op elkaar inwerken, welke netinformatie daarbij wordt betrokken en wordt gedeeld door de netbeheerder en wat de gevolgen van de criteria zijn voor het vormen van de groep.
73. Voor het vormen van groepen is het volgens de ACM belangrijk dat de netbeheerders transparant zijn en dat zij relevante netinformatie voor de toepassing van de criteria delen met partijen die een groep willen vormen. Daartoe is de netbeheerder op grond van artikel 3.77, derde lid, van de Energiewet ook verplicht (zie uitgebreid paragraaf 3.13). Daarbij dient de netbeheerder aan de groep mee te delen wat wel mogelijk is.
74. Om de transparantie te borgen legt de ACM de hoofdlijnen van het proces dat de netbeheerders volgen om te beoordelen of een groep kan worden gevormd vast in de code. Het gaat dan concreet om betrokkenheid van de groep bij het proces, het opnemen van een redelijke termijn waarbinnen de netbeheerder de toets afrondt en het gezamenlijk zoeken naar oplossingen om te kijken hoe een groep wel gevormd kan worden. Als een netbeheerder een groep op basis van de bovenstaande criteria afwijst, dient de netbeheerder dat deugdelijk te motiveren. Dit valt onder artikel 7.1, tweede lid. In artikel 7.1e, tweede lid. De ACM heeft hierin opgenomen dat de netbeheerder de gemachtigde informeert over het beoordelingsproces en de uitkomst ervan, waarbij geldt dat de netbeheerder de gemachtigde hierover binnen een redelijke termijn schriftelijk hierover informeert. Indien de netbeheerder de groepsvorming niet mogelijk acht, informeert de netbeheerder de gemachtigde binnen een redelijke termijn over de weigering, welke voorzien is van een deugdelijke motivering, en van de relevante informatie op basis waarvan de netbeheerder tot de weigering is gekomen.

3.4.6 Toetsingscriteria bij tussen-, hoog- en extra hoogspanning

75. De ACM stelt vast dat het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders geen specifieke voorwaarden stelt voor het vormen groepen op tussenspanning, hoogspanning en extrahoogspanning. De voorwaarden uit 7.1e, eerste lid, onderdeel f, punt 4, onder (i)-(iv) van het voorstel zijn namelijk alleen van toepassing op het vormen van groepen op laag- en middenspanning en in het voorstel zijn geen andere toetsingscriteria opgenomen.
76. In het licht van het voorgaande is onduidelijk op basis van welke criteria de netbeheerders beoordelen of een groep gevormd kan worden op het tussenspannings- en (extra)hoogspanningsnet. De ACM gaat ervan uit dat bij het vormen van een groep op deze spanningsniveaus het borgen van de veiligheid en betrouwbaarheid van het net eveneens een belangrijke randvoorwaarde is.
77. De ACM heeft daarom in artikel 7.1e, eerste lid, onder g, punt 3, opgenomen dat groepsvorming op deze spanningsniveaus alleen mogelijk is als daarmee de betrouwbaarheid en veiligheid van het net en het doelmatig netbeheer geborgd blijven. Daarbij laat de ACM de concrete uitwerking aan de netbeheerder, maar benadrukt de ACM dat het van belang is dat partijen die een groep willen vormen weten waar zij aan toe zijn. De ACM stelt daarom vergelijkbare eisen aan de transparantie vooraf en tijdens het proces als opgenomen bij laag- en middenspanning (paragraaf 3.4.5, randnummers 73-74).

3.4.7 Vergewisplicht netbeheerder

78. Artikel 7.1g uit het voorstel bepaalt dat alvorens *“een groepsovereenkomst in werking treedt en voorts bij elke wijziging van de groepstransportovereenkomst, vergewist de netbeheerder zich ervan dat de van de groep deel uitmakende aangeslotenen in staat zijn te borgen dat het gecontracteerd transportvermogen en, indien van toepassing, de in artikel 7.1h, tweede lid, bedoelde beperking, niet worden overschreden.”*

79. Om de veiligheid en betrouwbaarheid van het net te borgen, dient vastgesteld te worden dat groepen zich zullen houden aan de in de groepsovereenkomst gemaakte afspraken. Aangezien het op grond van artikel 16, eerste lid, onderdeel b, van de E-wet de wettelijke verantwoordelijkheid is van de netbeheerder om de veiligheid en betrouwbaarheid van zijn net te borgen, kan de ACM zich in algemene zin vinden in de vergewisplicht van de netbeheerder uit artikel 7.1g van het voorstel. De ACM neemt deze bepaling daarom over uit het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders in artikel 7.1g, eerste lid.
80. De ACM constateert dat het voorstel echter niet duidelijk maakt hoe de netbeheerder de vergewisplicht invult en hoe een netbeheerder bepaalt dat de groep borgt dat het groepstransportvermogen en eventuele aan de groep opgelegde deellimieten niet worden overschreden. Een beschrijving van het beoordelingsproces, het toetsingsproces en de toetsingscriteria en de rol van de groep binnen dit proces ontbreekt. Dat is vanuit transparantie wel nodig. Dit geeft de groep namelijk houvast.
81. In paragraaf 1.9 van het voorstel wordt verwezen naar een inbedrijfsname- en beheersprotocol.. Over deze protocollen wordt opgemerkt:
- “Voordat de groepstransportovereenkomst in werking treedt, vraagt de netbeheerder aan de groep om een inbedrijfsnameprotocol af te ronden. Dit inbedrijfsnameprotocol is er op gericht te verifiëren of de groep het afgesproken GTV en eventuele van toepassing zijnde beperkingen kan handhaven. Deze verificatie is noodzakelijk om de veiligheid van het net te kunnen waarborgen. De groep aangeslotenen moet het protocol hebben doorlopen en de testen hebben behaald, alvorens de groepstransportovereenkomst daadwerkelijk in werking treedt. Bij uitbreiding van de groepstransportovereenkomst met nieuwe groepsleden dient het inbedrijfsnameprotocol opnieuw gevolgd worden door nieuwe groepsleden.*
- “Na inwerkingtreding van de groepstransportovereenkomst volgt de beheersfase van de overeenkomst. In een beheersprotocol staan afspraken over periodieke controle van de blijvende correcte naleving van de afspraken. Dit beheersprotocol omvat tevens de procedures die van toepassing zijn in geval van bijvoorbeeld storingen of onderhoud.*
- Voor het goed verlopen van de relevante processen zal tijdens het inbedrijfsname- en beheersprotocol ook getoetst worden of de gemachtigde dan wel de door de gemachtigde aangewezen dienstverlener de juiste mate van professionaliteit vertoont bij het uitvoeren van de relevante taken.”*
82. Uit de toelichting blijkt dat het inbedrijfsname- en beheersprotocol losse protocollen zijn. Het lijkt er volgens de ACM op dat de protocollen bedoeld zijn in het kader van de vergewisplicht van de netbeheerder, zoals bedoeld in artikel 7.1g van het voorstel. Dit leidt de ACM ook af uit de reactie van de gezamenlijke netbeheerders van 20 december 2024. In artikel 7.1g van het voorstel worden de protocollen echter niet genoemd.
83. De ACM onderschrijft het belang en gebruik van duidelijke en transparante protocollen bij de vergewisplicht van de netbeheerder uit artikel 7.1g. Op deze wijze is helder aan welke randvoorwaarden de groep moet voldoen om te laten zien dat zij kan borgen dat de groepstransportcapaciteit en eventuele limieten worden gerespecteerd. De protocollen dienen daarvoor vooraf bekend te zijn bij partijen die een groep willen vormen. De inhoud van de protocollen dient redelijk te zijn voor partijen die een groep willen vormen.
84. De ACM stelt vast dat de protocollen geen onderdeel zijn van het voorstel en niet zijn genoemd in artikel 7.1g van het voorstel. Daarmee mist een duidelijke basis voor deze protocollen. De ACM voegt deze basis toe via artikel 7.1g, tweede lid. Dit artikellid bepaalt dat de netbeheerder in het kader van zijn vergewisplicht gebruik maakt van vooraf bekendgemaakte protocollen waarin de eisen en het toetsingsproces zijn vastgelegd.
85. Uit de reacties van de gezamenlijke netbeheerders van 20 december 2024 en 27 februari 2025 blijkt dat het inbedrijfsnameprotocol bedoeld is om groepen vooraf aan te laten tonen dat zij een

methodiek hebben die hen in staat stelt om te voldoen aan de voorwaarden van de groepstransportovereenkomst. Daarbij verwijzen de gezamenlijke netbeheerders ook naar een eventuele audit op basis waarvan de groep dit dient te bewijzen. Het beheersprotocol wordt gebruikt voor het toetsen van operationele afspraken en bij veranderingen in de groepssamenstelling of het toevoegen van assets. Ook hier zouden audits een rol kunnen spelen.

86. Op basis van de reacties van de gezamenlijke netbeheerders van 20 december 2024 en 27 februari 2025 stelt de ACM vast dat de voorwaarden waaraan de protocollen moeten voldoen nog niet uitgewerkt zijn. Omdat deze voorwaarden nog niet uitgewerkt zijn, kan de ACM niet vaststellen hoe de netbeheerders invulling geven aan hun vergewisplicht en of deze invulling redelijk is. Dit betekent eveneens dat het voor partijen die een groep willen vormen op dit moment nog niet helder is wat de netbeheerder precies van hen verwacht op basis van de vergewisplicht en de protocollen. Dit geeft partijen die een groep willen vormen geen transparantie en houvast. De ACM acht dit niet wenselijk en heeft daarom aan artikel 7.1g een bepaling toegevoegd die regelt dat de netbeheerders de inbedrijfsname- en beheersprotocollen opstellen en gebruiken in het kader van hun vergewisplicht. De ACM verplicht de gezamenlijke netbeheerders om uiterlijk op **[datum inwerkingtreding besluit]** de voorwaarden/protocollen te publiceren. De gezamenlijke netbeheerders dienen de voorwaarden waaraan de protocollen moeten voldoen op te stellen in samenspraak met stakeholders.
87. Ook het toetsingsproces van de vergewisplicht uit artikel 7.1g is geen onderdeel van het voorstel. In de reactie van de gezamenlijke netbeheerders van 27 februari 2025 wordt slechts op hoofdlijnen beschreven hoe het toetsingsproces door de netbeheerder eruit ziet. Als een groep het inbedrijfsnameprotocol niet succesvol doorloopt, dan krijgt de groep de mogelijkheid om een verbeterplan op te stellen. Vervolgens wordt het inbedrijfsnameprotocol opnieuw doorlopen. Indien de groep wederom niet slaagt voor de toets, kan het verzoek om groepstransportcapaciteit worden afgewezen door de netbeheerder. Indien de groep het beheersprotocol niet succesvol doorloopt, dan krijgt de groep de ruimte om afwijkingen van de voorwaarden aan te passen. De netbeheerder kan in deze periode extra controles (monitoring en audits) uitvoeren om te borgen dat de groep zich aan haar afspraken houdt. Als de groep zich opnieuw niet houdt aan afspraken uit de groepsovereenkomst, dan kan de netbeheerder het groepstransportrecht opschorten en uiteindelijk laten vervallen. Het vervallen van het transportrecht is naar de mening van de ACM echter een zeer zware maatregel. De ACM heeft deze mogelijkheid daarom met een aantal waarborgen en procedurele stappen omkleed (zie paragraaf 3.10).
88. Hoewel dit proces enige houvast biedt, vindt de ACM die houvast te beperkt en te vrijblijvend. Uit de hoofdlijnen blijkt niet op basis van welke criteria de netbeheerder toetst of een groep in staat is om te borgen dat de groepstransportcapaciteit en eventuele limieten worden gerespecteerd. Verder is niet beschreven hoe de netbeheerder een constatering dat wel of niet is voldaan aan de protocollen motiveert en hoe de groep daarbij wordt betrokken. Evenmin zijn termijnen voor toetsing en motivering van de uitkomsten daarvan opgenomen. Tot slot is niet duidelijk of en hoe een groep op kan komen tegen de constatering van de netbeheerder dat niet zou zijn voldaan het inbedrijfsname- en/of beheersprotocol.
89. Vanuit transparantie en om de groep houvast te bieden, vindt de ACM het belangrijk dat het toetsingsproces en de termijn waarbinnen dit wordt doorlopen wordt opgenomen in de code. De ACM voegt daarom in artikel 7.1g, derde lid, van de Netcode elektriciteit toe dat toetsing van de protocollen binnen redelijke termijn afgerond wordt, dat de gemachtigde van de groep schriftelijk en gemotiveerd over de uitkomst van de toetsing op de hoogte gesteld wordt, en dat de netbeheerder relevante informatie die is betrokken bij de toetsing deelt met de groep. In het vierde lid van artikel 7.1g neemt de ACM op dat de groep in de gelegenheid gesteld wordt om eventuele tekortkomingen te herstellen voordat de netbeheerder een groep afwijst vanwege het niet voldoen aan het eerste lid.

3.5 Bepalen van het gecontracteerde transportvermogen van de groep

Algemeen

90. Een belangrijk onderdeel van de groepstransportovereenkomst is de hoogte van het gecontracteerde transportvermogen (hierna: GTV) dat aan een groep wordt toegekend. Het biedt de kaders waarbinnen de groep kan samenwerken. De ACM vindt het daarom belangrijk dat het proces dat gevolgd wordt om het groeps-GTV te bepalen een transparant proces is, waarbij de groep voldoende betrokken wordt.
91. In artikel 8.4, aanhef en onderdeel e, sub 5, van het voorstel is opgenomen dat de netbeheerder na ontvangst van een volledige aanvraag voor transportcapaciteit tot en met een capaciteit van 10 MVA, offertes of een afwijzing van de aanvraag binnen een redelijke termijn verzendt. De ACM neemt dit voorstel over in artikel 8.4, aanhef en onderdeel e, sub 5.

Proces voor het bepalen van het groeps-GTV

92. In het voorstel zijn in artikel 7.1e, tweede lid, derde lid, aanhef en onderdeel a, en vierde lid, bepalingen opgenomen over de wijze waarop het groeps-GTV vastgesteld wordt. Het tweede lid ziet op de situatie waarin de partijen die samen een groep willen vormen niet over individueel GTV beschikken. In dat geval wordt een verzoek om transportcapaciteit op dezelfde wijze behandeld als een verzoek om transportcapaciteit door een individuele aangeslotene. Het derde lid, aanhef en onderdeel a, ziet op de situatie waarin alle partijen die samen een groep willen vormen beschikken over individueel GTV. Het vierde lid ziet op de situatie waarin een combinatie van partijen met en zonder individueel GTV een groep willen vormen. In paragrafen 1.4 en 1.5 van de toelichting bij het voorstel lichten de gezamenlijke netbeheerders deze punten toe.
93. In de toelichting op het voorstel geven de gezamenlijke netbeheerders aan dat bij de netplanning al rekening gehouden wordt met toevallige ongelijktijdigheid tussen aangeslotenen, waardoor het toegekende transportvermogen voor de groep volgens hen niet per definitie de optelling zal zijn van het individuele GTV waar elke tot de groep toetredende aangeslotene over beschikt. Het toekennen van het groeps-GTV baseert de netbeheerder daarom op de huidige profielen van de individuele aangeslotenen, aangevuld met geprognosticeerde profielen voor zover er nog geen jaarmetingen van individuele aangeslotenen zijn.
94. De ACM merkt allereerst op dat het voorstel onvoldoende duidelijk is over het proces dat gevolgd wordt bij het vaststellen van het groeps-GTV en op welke wijze de partijen binnen de groep hierin betrokken worden. Daarnaast merkt de ACM op dat uit het voorstel onvoldoende blijkt hoe het groeps-GTV vastgesteld wordt, of en hoe met concrete toekomstplannen omgegaan wordt en of er een apart groeps-GTV voor invoeding en voor afname afgegeven wordt. Aangezien het bepalen van het groeps-GTV belangrijk is voor partijen die een groep willen vormen, vindt de ACM het belangrijk dat het proces op basis waarvan het groeps-GTV wordt bepaald transparant is en dat er voldoende ruimte is voor inspraak vanuit de groep. De ACM heeft daarom in de verzoeken van 9 december 2024 en van 10 februari 2025 hierover verduidelijking gevraagd.
95. In de reactie van 20 december 2024 hebben de gezamenlijke netbeheerders omschreven hoe het proces voor het bepalen van het groeps-GTV er uit ziet en de wijze waarop partijen die een groep willen vormen in dit proces betrokken worden. De gezamenlijke netbeheerders geven aan dat er een apart groeps-GTV voor invoeding en voor afname gegeven wordt, en dat het proces voor het bepalen van het groeps-GTV uit twee stappen bestaat. De eerste stap is een historische piekanalyse, waarna een percentiel van de zogenoemde extreme pieken uit de data wordt gefilterd. Dit wordt in overleg met de groep gedaan om te voorkomen dat kortdurende extreme uitschieters die niet representatief zouden zijn voor het netgebruik door de groep meegenomen worden bij het bepalen van het groeps-GTV. De tweede stap is dat de netbeheerder bij de groep nagaat of er concrete uitbreidings- of toekomstplannen zijn die binnen het huidige individuele GTV van een afnemer passen. Deze worden volgens de netbeheerders, indien mogelijk, profielmatig meegenomen in de berekening van het groeps-GTV. Concrete uitbreidings- of toekomstplannen

zijn plannen die binnen een jaar gerealiseerd worden. Tot slot wijzen de gezamenlijke netbeheerders in hun reactie van 20 december 2024 op het belang van betrokkenheid van de groep bij het bepalen van het GTV.

96. De ACM onderschrijft dat er een apart groeps-GTV voor invoeding en voor afname afgegeven dient te worden, en dat het bepalen ervan uit verschillende stappen bestaat. De ACM stelt vast dat de eerste stap een historische piekanalyse is, de tweede stap ziet op het wegfilteren van data die niet representatief is voor de groep, de derde stap het meenemen van concrete plannen is en de vierde stap ziet op het vaststellen van het groeps-GTV. De ACM benadrukt dat bij elk van deze processtappen de groep betrokken dient te zijn, doordat er door de netbeheerder ruimte gegeven wordt aan de groep om input te geven, bijvoorbeeld over het gewenste netgebruik. Dit mist in het voorstel.
97. De ACM merkt op dat het voorstel verschillende bepalingen bevat die allen zien op het bepalen van het groeps-GTV, maar die van toepassing zijn bij verschillende groepssamenstellingen. De ACM heeft deze specifieke bepalingen niet overgenomen, maar heeft in artikel 7.1e, vijfde lid een algemene bepaling opgenomen die van toepassing is op alle mogelijke groepssamenstellingen en waarin staat het groeps-GTV binnen een redelijke termijn in afstemming met de gemachtigde van de groep door de netbeheerder bepaald wordt. De ACM gaat in de tekst hierna uitgebreider in op hoe het doorlopen van de processtappen om tot het groeps-GTV te komen er in de praktijk uit ziet.

Stap 1: historische piekanalyse

98. De gezamenlijke netbeheerders geven in de toelichting op het codevoorstel aan dat bij de netplanning al rekening gehouden wordt met toevallige ongelijktijdigheid tussen aangesloten, waardoor het groeps-GTV niet per definitie gelijk kan zijn aan de optelling van het individuele GTV van de deelnemers. Daarom gaat de netbeheerder bij het vaststellen van het groeps-GTV uit van het daadwerkelijke netgebruik van de aangesloten die samen een groep willen vormen.
99. De eerste processtap ziet op een historische piekanalyse. In het artikel 7.1e, derde lid, onderdeel a, en vierde lid, van het voorstel is opgenomen dat het groeps-GTV *“ten hoogste gelijk [is] aan, rekening houdend met de gelijktijdigheid van optreden, de som van het tot op dat moment door de afzonderlijke aan de groep deelnemende aangesloten benutte transportvermogen”*. De gezamenlijke netbeheerders hebben in hun reactie op de informatieverzoeken aangegeven dat hierbij de jaarprofielen van de afgelopen twaalf maanden van de aangesloten die samen een groep willen vormen over elkaar heen gelegd worden, waarbij gekeken wordt naar de momenten waarop de groepsleden samen hun hoogste piek laten zien. Deze pieken laten het daadwerkelijke netgebruik van de groep zien, en zijn daarmee de basis voor het vaststellen van het groeps-GTV.
100. De ACM begrijpt dat er gekeken wordt naar het daadwerkelijke netgebruik van de groep om het groeps-GTV vast te stellen, omdat de netbeheerder bij het uitgeven van transportcapaciteit al rekening houdt met de profielen van afnemers, en wanneer zij hun hoogste piek laten zien. Dit betekent dat de netbeheerder contractueel meer capaciteit uit geeft dan dat het net in de praktijk aankan, omdat niet alle netgebruikers op hetzelfde moment van het net gebruik maken. In artikel 7.1e, vijfde lid, onderdeel a, b, c en d heeft de ACM daarom opgenomen dat het gewenste netgebruik van de groep, de historische jaarprofielen van de afgelopen twaalf maanden van aangesloten die over individueel GTV beschikken, de geprognosticeerde gebruiksprofielen van aangesloten die over individueel GTV beschikken, maar waarvan geen historisch jaarprofiel beschikbaar is, en de gelijktijdigheid van het netgebruik van de aangesloten die deelnemen aan de groep door de netbeheerder bij het bepalen van het groeps-GTV betrokken worden.

Stap 2: wegfilteren van pieken uit de data

101. In het voorstel en de toelichting op het codevoorstel is niet aangegeven dat de netbeheerder in het proces van het bepalen van het groeps-GTV de extreme pieken wegfiltert uit de data op basis waarvan het groeps-GTV bepaald wordt. Op basis van de reacties van de gezamenlijke netbeheerders van 20 december 2024 en 27 februari 2025 stelt de ACM vast dat deze wens er wel is, om zo te voorkomen dat er een te hoog groeps-GTV afgegeven wordt dat niet representatief is

voor het gedrag van de groep. De gezamenlijke netbeheerders geven in hun reactie van 27 februari 2025 aan dat er daarom een percentiel van de pieken niet meegenomen wordt in de data op basis waarvan het groeps-GTV bepaald wordt. Deze pieken worden weggefilterd, waarmee volgens de gezamenlijke netbeheerders alleen de pieken over zullen blijven die voor de groep representatief netgedrag laten zien. De gezamenlijke netbeheerders geven aan dat zij de groep de mogelijkheid bieden om over de weggefilterde pieken in gesprek te gaan.

102. De ACM begrijpt de wens van de gezamenlijke netbeheerders om pieken die niet representatief voor de groep te zijn niet mee te nemen, maar vindt het belangrijk dat de groep hierbij betrokken wordt. De groep krijgt hiermee de mogelijkheid om aan te tonen dat er geen sprake is van een niet representatieve piek voor het gedrag van de groep, maar van een voor de groep essentiële piek die noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering van de groepsdeelnemers. Als dit het geval is, dan dient de piek wel meegenomen te worden bij het bepalen van het groeps-GTV. De bedoeling hiervan is om te voorkomen dat de netbeheerder een lager GTV toekent aan een groep dan dat een groep nodig heeft om haar processen uit te kunnen voeren. In de voorgestelde codeartikelen is opgenomen dat het groeps-GTV *“ten hoogste gelijk [is] aan, rekening houdend met de gelijktijdigheid van optreden, de som van het tot op dat moment door de afzonderlijke aan de groep deelnemende aangeslotenen benutte transportvermogen”*. Deze formulering biedt de netbeheerder de mogelijkheid om extreme pieken uit de data te filteren, omdat het groeps-GTV ten hoogste gelijk is aan de som van het tot op dat moment door de afzonderlijke aangeslotenen benutte transportvermogen, maar houdt hierbij geen rekening met de wijze waarop de groep de groepscapaciteit wenst te gebruiken. In artikel 7.1e, vijfde lid, onderdeel a, heeft de ACM daarom opgenomen dat de netbeheerder bij het bepalen van het groeps-GTV het gewenste netgebruik van de groep betreft.

Stap 3: concrete toekomstplannen

103. Het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders houdt bij het bepalen van het groeps-GTV geen rekening met toekomstplannen van partijen binnen de groep. De gezamenlijke netbeheerders hebben in hun reactie van 20 december 2024 aangegeven dat deze plannen wel meegenomen dienen te worden.
104. De ACM acht het van belang dat een deelnemer aan een groep zijn concrete toekomstplannen die passen binnen het individuele GTV dat een deelnemer had voordat hij tot de groep toetrad kan uitvoeren. De netbeheerder dient de deelnemers aan een groepstransportovereenkomst daarom in de gelegenheid te stellen om over de concrete plannen van individuele aangeslotenen en/of de groep met de netbeheerder in overleg te treden. Dit is vergelijkbaar met de situatie bij GOTORK en zoals geregeld in artikel 7.13, tweede lid, Netcode. In dit schriftelijke of mondelinge overleg krijgen aangeslotenen de mogelijkheid om te onderbouwen dat het tot dan toe nog niet benutte individuele GTV waarover de deelnemer beschikt voor toetreding tot de groep benodigd zal gaan zijn en binnen welke termijn dit GTV benut zal gaan worden door de individuele aangeslotene of de groep.
105. Het overleg geeft partijen binnen de groep de mogelijkheid om concreet te onderbouwen in welke mate en binnen welke termijn zij hun individuele GTV zullen gaan benutten. De partij kan hierbij bewijsstukken aanvoeren om dit nader te onderbouwen, zoals het huidig opgesteld (piek)vermogen, concrete verduurzamingsplannen, (groei)prognoses van verwachte (elektriciteits-)productie, voorgenomen veranderingen in de bedrijfsvoering en concrete (uitbreidings-)plannen van de bedrijfsvoering of (productie-)installatie. De wijze waarop de concreetheid van deze plannen kan worden aangetoond sluit aan bij de wijze waarop de netbeheerder de concrete plannen van aangeslotenen beoordeelt in geval van toepassing van GOTORK.
106. De gezamenlijke netbeheerders geven in hun reactie van 20 december 2024 aan dat concrete toekomstplannen van individuele afnemers meegenomen worden bij het bepalen van het groeps-GTV indien dit mogelijk is. De ACM wijst erop dat een aangeslotene het recht heeft om haar concrete plannen die passen binnen het individuele GTV te realiseren wanneer zij een individuele aansluit- en transportovereenkomst heeft met de netbeheerder. Dit dient niet anders te zijn in de situatie dat een aangeslotene deelneemt aan een groepstransportovereenkomst. De ACM neemt

daarom in artikel 7.1e, vierde lid, onderdeel e, op dat de netbeheerder de toekomstige transportbehoefte van de aangeslotenen die deelnemen aan de groep betreft bij het bepalen van het groeps-GTV, voor zover deze plannen voldoende concreet zijn en binnen een redelijke termijn uitgevoerd zullen worden. De wijze waarop de netbeheerder de concreetheid van de plannen dient te beoordelen sluit aan bij de wijze waarop de netbeheerder deze beoordeelt bij toepassing van GOTORK. Dit betekent dat concrete plannen die binnen een jaar gerealiseerd worden meegenomen dienen te worden bij het bepalen van het groeps-GTV.

107. Indien de toekomstplannen niet aan de voorgenoemde voorwaarden voldoen, dient de groep een aanvraag te doen voor extra transportcapaciteit. Deze aanvraag volgt het reguliere proces voor het toewijzen van transportcapaciteit.

Stap 4: vaststellen groeps-GTV

108. Op basis van de voorgaande stappen wordt het groeps-GTV vastgesteld. Er wordt aan de groep een apart GTV afgegeven voor invoeding en voor afname. Het lokaal afstemmen van de afname op de invoeding kan hiermee volgens de ACM niet een lager transportrecht tot gevolg hebben.

Het toekennen van extra GTV

109. Het toekennen van extra GTV dat door de groep aangevraagd is, gebeurt op verzoek van de gemachtigde van de groep op grond van artikel 24 van de E-wet.
110. Als een deelnemer voor toetreding tot de groep een verzoek heeft gedaan om individueel GTV toegekend te krijgen en de netbeheerder biedt dit aan, dan kan de deelnemer ervoor kiezen om dit vermogen bij de groep in te brengen. De deelnemer kan er ook voor kiezen om uit de groep te stappen, en een individuele transportovereenkomst met de netbeheerder af te sluiten waarin hij dit toegekende GTV gebruikt. De ACM heeft deze bepaling uit het voorstel overgenomen en in artikel 7.1e, zesde lid, opgenomen, maar heeft deze geherformuleerd. Aanvragen voor extra transportcapaciteit na vorming van de groep worden ingediend door de gemachtigde.

3.6 Toe- en uittreding van partijen binnen de groep

Instappen nieuwe deelnemers

111. Indien een aangeslotene met individueel GTV zich als nieuwe deelnemer bij een bestaande GTO aansluit, wordt het proces om het groeps-GTV te bepalen opnieuw gevolgd. Het jaarprofiel van de nieuwe deelnemer van het voorgaande jaar en het aan de groep toegekende GTV worden hierbij als uitgangspunten genomen. Op basis van het historische profiel, of het geprognosticeerde verbruiksprofiel, van de nieuwe deelnemer wordt vervolgens bepaald hoeveel GTV er extra aan de groep toegekend wordt door zijn deelname. Het proces van het wegfilteren van eventuele extreme pieken, en het meenemen van concrete toekomstplannen van deze aangeslotene worden op dezelfde wijze toegepast als wanneer een nieuwe groep gevormd wordt.
112. Het instappen van een aangeslotene zonder individueel GTV als nieuwe deelnemer bij een bestaande GTO heeft geen verhoging of aanpassing van het groeps-GTV tot gevolg.
113. Het verzoek tot wijzigen van de groepstransportovereenkomst loopt via de gemachtigde van de groep. De ACM heeft in artikel 7.1e, derde lid, opgenomen dat de gemachtigde een verzoek doet tot het wijzigen van de groepstransportovereenkomst.

Uittredende deelnemers

114. Artikel 7.1e, achtste lid, aanhef, van het voorstel bepaalt: “*Bij het overeenkomstig het [...] aangaan of wijzigen van een groepstransportovereenkomst komen de netbeheerder en de groep van aangeslotenen voor elk van de deelnemende aansluitingen overeen hoeveel gecontracteerd transportvermogen voor afname of voor invoeding wordt toegekend aan de nieuw af te sluiten*

individuele transportovereenkomst en aan de gewijzigde groepstransportovereenkomst indien deze aangeslotene de groep verlaat en leggen dit vast in de groepstransportovereenkomst.”

115. De gezamenlijke netbeheerders stellen in het voorstel voor dat deelnemers die buiten de transitieperiode (zie paragraaf 3.7) uit de groepstransportovereenkomst treden de groep kunnen verlaten met een deel van het groeps-GTV. Bij het aangaan van een groepstransportovereenkomst, of het aanpassen van de overeenkomst door het toe- of uittreden van aangeslotenen, dient de groep afspraken te maken over het deel van het GTV dat toekomt aan de individuele aangeslotene in geval van uittreden. Daarbij stellen de gezamenlijke netbeheerders de randvoorwaarde dat het GTV waarmee de aangeslotene uittreedt niet groter mag zijn dan het GTV dat de deelnemer had voordat hij lid werd van de groep. Daarnaast stellen zij dat de som van het aan elk van de leden toe te wijzen individuele GTV bij uittreden van de groep niet groter mag zijn dan het groeps-GTV. Het vermogen dat het uittreedende lid meeneemt, wordt in mindering gebracht op het groeps-GTV. Een deelnemer die geen eigen GTV had voordat hij deelnam aan de groep krijgt bij het uittreden geen transportrecht mee. Binnen die kaders stelt de groep de verdeelsleutel vast bij het aangaan van de groepstransportovereenkomst, welke de groep met de netbeheerder communiceert.
116. De ACM wijst erop dat de groep niet meer GTV kan verdelen bij uittreden dan dat er door de netbeheerder toegewezen is. De ACM neemt daarom de voorwaarde uit het voorstel over dat de som van het aan elk van de leden toe te wijzen individuele GTV waarmee de aangeslotene uittreedt niet groter mag zijn dan het groeps-GTV. Wel is het van belang dat de afspraken over de verdeling met de netbeheerder afgestemd worden, zodat deze kan controleren of de verdeling nettechnisch mogelijk is. De ACM neemt in artikel 7.1e, achtste lid op dat een aangeslotene bij uittreding een deel van het groepsvermogen kan meenemen indien hierover onderling afspraken zijn gemaakt en zijn vastgelegd en deze afspraken met de netbeheerder zijn afgestemd. De ACM meent dat het niet voor de hand ligt dat een deelnemer met meer individueel GTV zal uittreden dan dat hij bij de groep inbrengt, behoudens wanneer de groep als geheel aanvullend groeps-GTV toegewezen heeft gekregen. Indien door het uittreden van een deelnemer het groeps-GTV opnieuw bepaald dient te worden, wordt daarbij het eerder beschreven proces voor het vaststellen van het groeps-GTV gevolgd.

Informeren van marktpartijen over toe- en uittreding

117. De gezamenlijke netbeheerders hebben in artikel 7.1f, vierde lid, van het voorstel opgenomen dat de netbeheerder de bij de aansluitingen die deelnemen aan een groep betrokken marktpartijen binnen een week na afsluiten of wijzigen van de groepsovereenkomst, per aansluiting over het toetreden tot en uittreden uit een groepstransportovereenkomst informeert. De bedoeling is dat marktpartijen, zoals meetbedrijven, BRP's en energieleveranciers, die een contract hebben met een van de deelnemers aan de groepstransportovereenkomst op tijd geïnformeerd worden over het deelnemen aan of het uittreden uit de groep. De ACM neemt deze verplichting voor de netbeheerder over in artikel 7.1f, vijfde lid, maar past de bewoording aan ten opzichte van het voorstel.

3.7 Transitieperiode

118. Artikel 7.1e, negende lid, van het voorstel bepaalt: *“Bij het overeenkomstig het tweede, derde of vierde lid aangaan van een groepstransportovereenkomst, bepaalt de groep, in aanvulling op het achtste lid, of het een periode van drie jaar, of zoveel korter als de groep beslist, na het aangaan van de groepstransportovereenkomst voor individuele leden van de groep mogelijk is om bij het verlaten van de groep terug te vallen op het gecontracteerd transportvermogen waar de desbetreffende aangeslotene voor de desbetreffende aansluiting over beschikte op het moment dat hij met deze aansluiting toetrad tot de groep, eventueel vermeerderd met het gecontracteerd transportvermogen waarvoor hij sinds de vorming van de groep van de netbeheerder een aanbod voor transport heeft gekregen, en leggen dit vast in de groepstransportovereenkomst.”* De gezamenlijke netbeheerders noemen dit de transitieperiode.

119. In het voorstel geldt een transitieperiode van maximaal drie jaar, om de drempel te verlagen voor aangeslotenen om deel te nemen aan een GTO. Binnen de transitieperiode kunnen de deelnemers uit de groep stappen en op hun individuele transportovereenkomst en hun daarbij behorende individuele GTV terugvallen. Groepen kunnen er ook voor kiezen om een kortere of geen transitieperiode te hanteren. De transitieperiode gaat niet opnieuw in op het moment dat een nieuwe partij zich bij de groep voegt. Wel heeft de partij die later instapt, en GTV bij de groep inbrengt, het recht om gedurende de lopende transitieperiode met het eigen GTV uit te treden. Dit geldt ook voor de aangeslotene die een individuele aanvraag voor GTV heeft ingediend bij de netbeheerder, en dit GTV tijdens de transitieperiode toegekend krijgt en ervoor kiest dit bij de groep in te brengen. Deze aangeslotene kan tijdens de transitieperiode met het door de netbeheerder toegekende GTV uittreden.
120. De ACM merkt op dat aangeslotenen terughoudend kunnen zijn in het opgeven van hun individuele transportcapaciteit ten behoeve van een groepstransportovereenkomst als zij nog niet weten hoe de samenwerking er onderling uit gaat zien en of deze zal werken. Een transitieperiode waarbinnen de partijen terug kunnen vallen op hun individuele transportovereenkomst en hun individuele GTV kan de drempel voor deze partijen verlagen om aan een groepstransportovereenkomst deel te nemen. Dat is positief omdat samenwerken in groepen kan leiden tot efficiënter netgebruik. De ACM vindt de voorgestelde drie jaar een begrijpelijke termijn, omdat de groep hiermee voldoende tijd krijgt om af te tasten of de samenwerking werkt. De ACM neemt het voorstel van de netbeheerders voor het hanteren van een transitieperiode van maximaal drie jaar over. Wel herformuleert de ACM het artikel. De transitieperiode van maximaal drie jaar is opgenomen in artikel 7.1e, zevende lid. Daarnaast neemt de ACM in dit artikel op dat de individuele transportcapaciteit waarover de aangeslotene beschikte voor het instappen in de groepstransportovereenkomst vermeerderd kan worden met aanvullend vermogen dat door de aangeslotene voor het intreden in de groep aangevraagd is en vervolgens door de aangeslotene bij de groep ingebracht is. Bij het opnieuw bepalen van het GTV van de groep na uittreden van een partij wordt artikel 7.1e, vijfde lid gevolgd.
121. Hoewel de transitieperiode wenselijk is voor partijen die een groep willen vormen, zorgt de periode er ook voor dat netbeheerders maximaal drie jaar lang ruimte op hun net moeten reserveren voor de onzekere situatie dat partijen mogelijk uit de groep willen (zie consultatievraag 2). Gezien de congestieproblemen in Nederland vindt de ACM het niet wenselijk dat de netbeheerders capaciteit niet uitgeven, en dat daarmee capaciteit ongebruikt blijft, tijdens de transitieperiode om het mogelijk te maken dat deelnemers op hun individuele GTV kunnen terugvallen.
122. De ACM heeft in haar informatieverzoek van 10 februari 2025 aan de gezamenlijke netbeheerders gevraagd hoe deze gereserveerde capaciteit ten tijde van de transitieperiode ingezet kan worden. De ACM heeft daarbij gewezen op alternatieve transportrechten. De gezamenlijke netbeheerders hebben in hun reactie van 27 februari 2025 aangegeven dat overwogen kan worden dat de ruimte die vrijgespeeld is door gedragsverandering tijdens de transitieperiode vrijgegeven kan worden via het volledig variabel transportrecht. Dit variabele transportrecht kan na het aflopen van de transitieperiode omgezet worden naar een vast transportrecht.
123. De ACM wijst erop dat beschikbare capaciteit uitgegeven dient te worden door de netbeheerder. Indien er tijdens de transitieperiode sprake is van beschikbare capaciteit, dan zijn de netbeheerders verplicht om deze capaciteit uit te geven, bijvoorbeeld via een volledig variabel transportrecht. Het is aan netbeheerders om dit op een goede manier te regelen.

3.8 Non-discriminatie

124. Het Europese en Nederlandse energierecht bepaalt dat de netbeheerder non-discriminatoire toegang tot zijn netten dient te geven en partijen op zijn net non-discriminatoire dient te behandelen. Dit is geregeld in artikel 6, eerste lid, van de Elektriciteitsrichtlijn en artikel 24, derde lid, van de E-

wet. Non-discriminatie betekent in de basis dat een netbeheerder gelijke gevallen gelijk behandelt.¹⁵

125. In paragraaf 1.7 van het voorstel wijzen de gezamenlijke netbeheerders erop dat een partij die zich aansluit bij een groep mogelijk eerder toegang krijgt tot het net dan een partij die dat niet doet. De gezamenlijke netbeheerders stellen dat dit mogelijk op gespannen voet zou staan met het principe van first come first served (hierna: FCFS). Het FCFS principe betekent dat een partij die als eerste een verzoek om nettoegang doet ook als eerste nettoegang krijgt. FCFS is een invulling van non-discriminatie bij nettoegang.
126. De ACM volgt het standpunt van de gezamenlijke netbeheerders niet. Individuele nettoegang en nettoegang via een groep zijn verschillende situaties. Nettoegang via een groep zorgt ervoor dat het netgebruik van een partij afhankelijk is en afgestemd dient te worden met partijen binnen de groep. Dit verschilt van individuele nettoegang, waarbij deze afhankelijkheid en afstemming niet speelt. Het is daarbij aan partijen om te bepalen op welke wijze zij hun nettoegang vormgeven. Aangezien sprake is van verschillende situaties, is een verschil in behandeling begrijpelijk. Verder is het aan de netbeheerders om te borgen dat gelijke gevallen gelijk worden behandeld bij het verlenen van toegang tot het net.
127. Ter verduidelijking dat het vormen van een groep op non-discriminatoire wijze plaatsvindt, heeft de ACM in de aanhef van artikel 7.1e, eerste lid, een verwijzing naar artikel 24 van de Elektriciteitswet opgenomen.

3.9 Waarborgen van de veiligheid en betrouwbaarheid van het net

128. Hoewel de netbelasting op de hogere netdelen verlaagd wordt door de afstemming van het benutten van transportcapaciteit binnen de groep bestaat er volgens de gezamenlijke netbeheerders het risico dat het netdeel dat groepsleden met elkaar verbindt intensiever gebruikt wordt dan voorheen. Dit geldt volgens de gezamenlijke netbeheerders met name voor het middenspanningsnet. Daarnaast wordt de netbelasting op bepaalde netdelen volgens de gezamenlijke netbeheerders lastiger te voorspellen, doordat de plek in het net waar het groeps-GTV benut wordt ten gevolge van de afstemming van moment tot moment kan verschillen.
129. De gezamenlijke netbeheerders hebben in het voorstel als voorwaarde voor het afsluiten van een GTO door partijen die op het laag- of middenspanningsnet zijn aangesloten opgenomen dat door het vormen van de groep de betrouwbaarheid of veiligheid van het netdeel waarop de deelnemers zijn aangesloten en het doelmatig beheer van dit netdeel niet onevenredig beïnvloeden mag worden (artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel f, subonderdeel, 4). Voor de beoordeling hiervan hebben de gezamenlijke netbeheerders in hun voorstel beoordelingscriteria opgenomen. De ACM heeft deze besproken in paragraaf 3.4 (randvoorwaarden).
130. Om vervolgens de betrouwbaarheid en veiligheid van het net in de praktijk ook te kunnen borgen, hebben de gezamenlijke netbeheerders in artikel 7.1f, tweede lid, opgenomen dat indien er ten gevolge van het aangaan of wijzigen van een groepstransportovereenkomst op delen van het net die de aansluitingen van de groepsdeelnemers onderling verbinden technische beperkingen zijn (zoals thermische limieten van kabels, transformatoren of andere onderdelen), de netbeheerder aan één of meer groepsdeelnemers een beperking kan opleggen voor de maximale te benutten transportcapaciteit via de desbetreffende aansluiting(en). De gezamenlijke netbeheerders noemen dit deellimieten.
131. In de reactie van 27 februari 2025 geven de gezamenlijke netbeheerders aan dat deze beperkingen meerdere vormen kunnen aannemen. Dit kan een beperking zijn bij één of meer van de groep deel uitmakende aansluitingen, maar het kan ook een uitwissellimiet tussen leden van de groep zijn, waarbij de leden van de groep zelf bewaken dat de limiet niet wordt overschreden, zonder dat in de groepstransportovereenkomst sprake is van limieten op individuele aansluitingen.

¹⁵ Zie bijvoorbeeld ECLI:EU:C:2022:58, punten 70-72.

Ook is het denkbaar dat de individuele beperking of uitwissellimiet tussen leden van de groep niet de gehele tijd geldt, maar slechts op één of meerdere delen van de dag.

132. De gezamenlijke netbeheerders geven aan dat het kunnen opleggen van limieten er uiteindelijk aan bijdraagt dat het aan de groep te verlenen GTV groter kan zijn dan wanneer er geen mogelijkheid is om limieten op te leggen. Een deellimiet stelt voorwaarden aan hoe het groeps-GTV onder de leden van de groep verdeeld kan worden.
133. De ACM acht het kunnen opleggen van deellimieten redelijk om lokale overbelasting te voorkomen, omdat hiermee de netveiligheid gewaarborgd kan worden, zonder dat het groeps-GTV verder naar beneden bijgesteld hoeft te worden, of de groep helemaal niet gevormd kan worden. Voor het opleggen van eventuele deellimieten is in de eerste plaats van belang dat de netbeheerder de relevante netinformatie waaruit de noodzaak van de limieten blijkt deelt met de groep. Het betreft namelijk informatie die de groep nodig heeft voor effectieve nettoegang (zie uitgebreid paragraaf 3.13). Daarnaast is het van belang dat de netbeheerder de benodigde deellimieten deugdelijk motiveert.
134. Indien de netbeheerder dit noodzakelijk acht, kan de netbeheerder daarbij een technische voorzieningen vereisen om te waarborgen dat de deellimiet niet overschreden wordt. Ook hiervoor geldt dat de netbeheerder deugdelijk dient te motiveren waarom een dergelijke voorziening nodig is en waarom de deellimiet niet contractueel geborgd kan worden. De ACM heeft dit opgenomen in artikel 7.1f, tweede en derde lid.

3.10 Opschorting of verval van transportrecht na overtreding voorwaarden

135. In het voorstel hebben de gezamenlijke netbeheerders in artikel 7.1h opgenomen dat het transportrecht van de groep eerst kan worden opgeschort en in het uiterste geval kan komen te vervallen indien de groep de voorwaarden van een GTO heeft geschonden. Deze mogelijke sanctie moet de groep ervan weerhouden om de aan haar beschikbaar gestelde capaciteit te overschrijden.
136. Artikel 7.1h, eerste lid, van het voorstel geeft de netbeheerder allereerst de mogelijkheid het recht op transport op te schorten indien de groep twee keer of meer de voorwaarden van de groepstransportovereenkomst heeft geschonden. Bij de beslissing om het transportrecht op te schorten houdt de netbeheerder rekening met de mate en frequentie van de schending van de voorwaarden. De gezamenlijke netbeheerders hebben in hun voorstel opgenomen dat opschorting pas geschiedt wanneer de netbeheerder de gemachtigde, als bedoeld in artikel 7.1e, eerste lid, onderdeel c, schriftelijk heeft geïnformeerd, wat garandeert dat de gemachtigde op de hoogte is van het schenden van de voorwaarden. De ACM onderschrijft dit, maar vindt het belangrijk dat de netbeheerder de gemachtigde bij elk schending van de voorwaarden informeert en niet alleen wanneer dat leidt tot opschorting. De ACM heeft daarom in artikel 7.1h, eerste lid, opgenomen dat de netbeheerder de gemachtigde van de groep over elke overtreding van de voorwaarden van artikel 7.1e of artikel 7.1f schriftelijk informeert.
137. Gedurende de opschortingsperiode mag de groep geen gebruik maken van het opgeschorte transportrecht. Om het betreffende transportrecht terug te krijgen, dient de groep maatregelen te treffen om een nieuwe schending van de voorwaarden van het transportrecht te voorkomen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een technische voorziening bij (een) van de groep deel uitmakende aangeslotene(n) die een toekomstige overschrijding kan voorkomen. Wanneer de gemachtigde overtuigend aan de netbeheerder heeft aangetoond dat de groep voldoende maatregelen heeft getroffen om een schending van de voorwaarden te voorkomen dient de netbeheerder de opschorting onmiddellijk te beëindigen.
138. Als de groep na het opheffen van de opschorting, ondanks de getroffen maatregelen, opnieuw de voorwaarden schendt, kan de conclusie worden getrokken dat de groep niet aan de voorwaarden van een groepstransportovereenkomst voldoet. Naar het oordeel van de ACM kan het in het

uiterste geval dan redelijk zijn dat de netbeheerder de uiteindelijke mogelijkheid heeft om het betreffende recht op transport van de groep te laten vervallen. Het vervallen van het transportrecht is naar de mening van de ACM echter een zeer zware maatregel. Deze mogelijkheid is daarom met een aantal waarborgen omkleed en er moeten een aantal stappen worden doorlopen voordat het alternatieve transportrecht uiteindelijk komt te vervallen. Dit is opgenomen in artikel 7.1h, tweede lid.

139. Het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders sluit aan bij de stappen en voorwaarden voor het intrekken van individuele transportrechten, zoals reeds opgenomen in artikel 7.1, zesde en zevende lid. De ACM neemt het voorstel voor artikel 7.1h, eerste en tweede lid van de gezamenlijke netbeheerders over, maar herformuleert deze bepalingen. De mogelijkheid om het transportrecht van de groep op te schorten indien de groep voorwaarden van de groepstransportovereenkomst twee maal overtreden heeft, is opgenomen in artikel 7.1h, tweede lid. De mogelijkheid om het transportrecht te laten vervallen nadat de groep na opschorting van de het transportrecht nogmaals de voorwaarden overschrijdt, is opgenomen in artikel 7.1h, derde lid.

3.11 Compensatie ten gevolge van een storing

140. Op basis van het bestaande artikel 8.8, eerste lid, van de Netcode betaalt de netbeheerder, met uitzondering van wanneer er sprake is van de in artikel 8.8, tweede lid genoemde omstandigheden, een compensatievergoeding aan aangeslotenen op zijn net bij wie de transportdienst ten gevolge van een storing wordt onderbroken. Met de introductie van de groepstransportovereenkomst is sprake van een groep van 2 of meer aangeslotenen die samen een groepstransportovereenkomst met de netbeheerder aangaan. De ACM merkt op dat het in dat geval voor de hand ligt dat het compensatiebedrag per aansluiting aan de groep uitgekeerd wordt in plaats van aan de individuele groepsleden, omdat er sprake is van een onderbreking van de transportdienst die uit de groepstransportovereenkomst voortvloeit. De ACM heeft hierop de aanhef van artikel 8.8, eerste lid, aangepast, zodat duidelijk is dat de netbeheerder in geval van een groepstransportovereenkomst een storingsvergoeding uitkeert aan de groep.
141. De compensatievergoeding wordt betaald per aansluiting en verschilt per aangeslotene, afhankelijk van het spanningsniveau waarop hij is aangesloten en het spanningsniveau waarop de onderbreking van de transportdienst plaatsvindt.
142. Voor aansluitingen op een spanningsniveau van 35kV en lager is, afhankelijk van het spanningsniveau in het net waarop de storing plaatsvindt en het spanningsniveau van de aansluiting, een vast compensatiebedrag in euro's bepaald dat afhankelijk is van de duur van de onderbreking.
143. Voor aansluitingen op een net met een spanningsniveau van 35kV en hoger (hoogspanning) is een compensatievergoeding op basis van een bedrag per kWgecontracteerd bepaald dat afhankelijk is van de duur van de onderbreking. Omdat bij een groepstransportovereenkomst er geen sprake meer is van individueel gecontracteerd GTV, stellen de gezamenlijke netbeheerders voor om, indien sprake is van een groepstransportovereenkomst, de compensatie te bieden per groep van aansluitingen op basis van het groeps-GTV. De ACM onderschrijft dit.
144. De gezamenlijke netbeheerders stellen voor om artikel 8.8, eerste lid, sub c, onderdeel 5, van de Netcode te wijzigen. Indien sprake is van een groepstransportovereenkomst als bedoeld in artikel 7.1e vindt per groep in geval van een onderbreking van de transportdienst ten gevolge van een storing in een net met een spanningsniveau van 35 kV of hoger een compensatievergoeding ter hoogte van het in artikel 8.8, eerste lid, sub c, onderdeel 5, opgenomen bedrag plaats. De ACM neemt deze voorgestelde wijziging over in artikel 8.8, eerste lid, sub c, onderdeel 5.

3.12 Netaanpassing en wijziging van de aansluiting

-
145. De gezamenlijke netbeheerders wijzen er in paragraaf 1.10 van het voorstel op dat tijdelijke en/of permanente aanpassingen in de netstructuur om de veiligheid, betrouwbaarheid en stabiliteit van het net te borgen gevolgen kunnen hebben voor een groep. Hierover zijn geen specifieke bepalingen opgenomen in het voorstel.
146. De gezamenlijke netbeheerders wijzen er ten eerste op dat netaanpassing op initiatief van de netbeheerder ertoe kan leiden dat een partij buiten het nettopologisch toepassingsgebied van de groep komt te vallen en/of dat er deellimieten aangepast moeten worden.
147. De ACM vindt dat de netbeheerder bij eventuele netaanpassing op eigen initiatief dient rekening te houden met de belangen en het netgebruik van de groep, net zoals de netbeheerder dat ook doet bij individuele aangeslotenen. De netbeheerder kan de aansluiting van een partij binnen de groep dus niet zomaar verplaatsen, zoals de toelichting in paragraaf 1.10 van het voorstel suggereert. De ACM heeft hier daarom op 9 december 2024 aanvullende vragen over gesteld aan de gezamenlijke netbeheerders.
148. In hun reactie van 20 december 2024 onderschrijven de gezamenlijke netbeheerders dat de bevoegdheid om fysieke infrastructuur aan te passen nadelige gevolgen kan hebben voor de groep. De gezamenlijke netbeheerders stellen daarom voor dat de netbeheerder de groep actief consulteert en samen met de groep op zoek gaat naar een passend alternatief dat recht doet aan de wensen en het netgebruik van de groep. Een eventuele verplichting tot het accepteren van het aangeboden alternatief om daarmee de veiligheid en betrouwbaarheid van het net te kunnen waarborgen dient de netbeheerder te motiveren. Uitgangspunt daarbij is volgens de gezamenlijke netbeheerders dat het alternatief niet onredelijk bezwarend is voor de groep of een van de deelnemers.
149. De ACM kan zich grotendeels vinden in dit proces en de bijbehorende randvoorwaarden. Om dit te borgen neemt de ACM op dat de netbeheerder de groep betreft bij het vinden van een alternatief, hierin de belangen en het netgebruik van de groep en partijen binnen de groep meeweegt en een eventuele verplichting tot het accepteren van alternatief motiveert. Daarbij is het uitgangspunt dat dit alternatief niet onredelijk bezwarend is voor de groep of één van haar deelnemers. Dit betekent dat de partijen die door de netaanpassing buiten de groep vallen het net kunnen blijven gebruiken op een manier die past bij hun gewenste netgebruik. De ACM heeft op dit punt het voorstel van de netbeheerders aangepast en heeft in artikel 7.1f, vierde lid opgenomen dat de netbeheerder rekening houdt met de belangen van de groep en de gemachtigde van de groep informeert indien aanpassing van het net nodig is vanuit het oogpunt van veiligheid, betrouwbaarheid of doelmatig netbeheer voor zover die aanpassing van invloed is op de groep.
150. Ten tweede wijzen de gezamenlijke netbeheerders op de situatie waarin een groepsdeelnemer op verzoek zijn aansluiting wenst aan te passen waardoor hij nettopologisch niet meer tot de groep behoort.
151. Indien een partij binnen een groep verzoekt om aanpassing van zijn aansluiting en deze aanpassing ervoor zorgt dat de partij nettopologisch buiten de groep zou vallen, dan dient de netbeheerder deze partij en de groep daarover vooraf te informeren. Het is vervolgens aan de desbetreffende partij om de keuze te maken om de aanpassing wel of niet door te voeren. Bij aanpassing van de aansluiting treedt de partij uit de groep. Het groepstransportvermogen zal vervolgens worden aangepast in lijn met de bepalingen over uittreding van de groep (zie hierover paragraaf 3.6).

3.13 Het delen van informatie

152. Partijen die een groep willen vormen hebben informatie nodig om een groep te kunnen vormen. In het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders is hierover niets geregeld.

153. Op basis van artikel 3.77, derde lid, van de Energiewet¹⁶ dienen netbeheerders partijen “de informatie die ze nodig hebben voor een efficiënte toegang tot het transmissie- of distributiesysteem inclusief het gebruik ervan” te verschaffen. De ACM meent dat partijen die een groep willen vormen bepaalde informatie vanuit de netbeheerder nodig hebben voor effectieve toegang tot het net. Netbeheerders zijn daarmee onder de Energiewet wettelijk verplicht om deze informatie te delen.
154. Met het oog op artikel 3.77, derde lid, van de Energiewet, acht de ACM het niet nodig om via het onderhavige besluit specifieke regels op te nemen over het delen van informatie door de netbeheerders. De ACM vindt het wel belangrijk om duidelijkheid te verschaffen over welke informatie ten minste verstaan dient te worden onder informatie die nodig is voor efficiënte toegang tot het net in relatie tot groepen.
155. De informatie die partijen nodig hebben kan worden uitgesplitst in informatie over netgebruik van de individuele groepsleden (afnemersinformatie) en data over de nettopologie en netbelasting (netinformatie).
156. Onder afnemersinformatie valt onder meer de EAN-code van de aansluiting, de aansluitcategorie, het aansluitvermogen, het individuele GTV, het huidige en toekomstige verbruiksprofiel en andere individuele verbruiksdata. Deze informatie kunnen partijen die een groep willen vormen onderling (via hun meetbedrijven) delen. Meetbedrijven van partijen die een groep willen vormen dienen hieraan mee te werken. Indien het delen van deze informatie loopt via de netbeheerder, dan heeft de netbeheerder toestemming nodig van de desbetreffende afnemers om deze informatie te delen. De ACM verwacht op dit vlak geen problemen, omdat het delen van deze informatie inherent is aan het vormen van een groep.
157. Partijen die een groep willen vormen hebben daarnaast informatie van de netbeheerder nodig over het net. Het gaat daarbij om informatie over de nettopologie en netbelasting.
158. Informatie over de lokale nettopologie is relevant, omdat uit deze informatie kan worden afgeleid wie netburen van elkaar zijn waarmee een groep gevormd kan worden en welke fysieke beperkingen er mogelijk gelden op basis van de aanwezige netinfrastructuur.¹⁷ Op basis van deze informatie kunnen partijen een eerste inschatting maken of het vormen van een groep kansrijk is en, indien van toepassing, met welke fysieke beperkingen vanuit het net zij rekening dienen te houden. Daarnaast is relevant dat partijen worden geïnformeerd over eventuele beperkingen vanuit hogere netvlakken. Als het bijvoorbeeld niet mogelijk is om vanwege congestie belastingsprofielen op een station aan te passen, dan dienen partijen die een groep willen vormen hierover tijdig geïnformeerd te worden door de netbeheerder, zodat zij hier vooraf rekening mee kunnen houden.
159. Verder kan het relevant zijn voor een (bestaande) groep om informatie over actuele netbelasting en beschikbare ruimte op een specifiek station te krijgen. Deze informatie is volgens de ACM niet direct nodig bij het vormen van een groep, maar deze informatie is wel nuttig indien de groep congestiediensten aan de netbeheerder wil leveren of de groep aanvullend transportvermogen wenst.¹⁸
160. De ACM heeft bij de gezamenlijke netbeheerders uitgevraagd welke informatie gedeeld kan worden met de groep. Uit de reacties van 20 december 2024 en 27 februari 2025 maakt de ACM op dat er geen belemmeringen zijn voor de netbeheerders om informatie die relevant is voor het vormen van groepen te delen.¹⁹ Wel wijzen de gezamenlijke netbeheerders op een aantal aandachtspunten over datakwaliteit, de volledigheid van data, data over de beschikbare ruimte en

¹⁶ Stb. 2025, [12](#).

¹⁷ Zie ook [Voortgangsrapportage LAN](#), juni 2024, p. 43: “Om de versnelde opschaling van energiehubs mogelijk te maken worden er releasematig landelijke uniforme (en indien juridisch haalbaar open-)dataprodukten ontwikkeld. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de leerervaringen uit de pilot Energiehub dataprodukten van Liander en Enexis. De 1e release van het landelijke dataproduct bevat nettopologie data (zoals: wie “Netburen”-zijn, informatie over de voedende HS/MS assets en technische fysieke grenzen van de netcomponenten).”

¹⁸ Zie ook artikel 9.2 van de Netcode Elektriciteit.

¹⁹ Reactie 20 december 2024, p. 13-17 en reactie 27 februari 2025, p. 9-12.

privacy en security aspecten.²⁰ Verder blijkt dat onder meer Liander al gedetailleerde informatie deelt met partijen die een groep willen vormen.²¹ Tot slot blijkt uit de reactie van 27 februari 2025 dat de gezamenlijke netbeheerders werken aan uniforme dataproducten, waarbij prioriteit wordt gegeven aan informatie die nodig is voor het vormen van groepen.

161. In het licht van het voorgaande stelt de ACM vast dat netbeheerders verplicht zijn om informatie die nodig is voor effectieve nettoegang te delen met partijen die een groep willen vormen. Daarnaast stelt de ACM vast dat de netbeheerders geen belemmeringen zien ten aanzien van het delen van de netinformatie (nettopologie en netbelasting) die nodig is voor effectieve nettoegang voor groepen. De ACM verwacht dat de netbeheerders en meetbedrijven de voor groepsvorming benodigde informatie actief zullen delen. De aandachtspunten die de netbeheerders noemen zijn duidelijk. Het is daarbij aan de netbeheerders om interpretatieproblemen te voorkomen en de datakwaliteit te verbeteren zodat groepen hiervan gebruik van kunnen maken. Daarnaast roept de ACM de netbeheerders op om zo snel mogelijk tot een uniforme werkwijze te komen voor het delen van data met het oog op groepsvorming.

3.14 Verhouding tot andere diensten en maatregelen

3.14.1 Aanbieden congestiemanagementdiensten

162. Uit paragraaf 1.3 van het voorstel blijkt dat de gezamenlijke netbeheerders de regels over congestiemanagement ook van toepassing willen laten zijn op groepen. Zij stellen daarmee een wijziging van artikel 9.1, derde en vierde lid, van de Netcode voor. Dit betreft de verplichting voor aangeslotenen, niet zijnde netbeheerders, om onder bepaalde voorwaarden een bijdrage te leveren aan het oplossen van fysieke netcongestie.
163. In het voorstel stellen de gezamenlijke netbeheerders voor dat de verplichting om een bijdrage te leveren aan het oplossen van fysieke netcongestie ook geldt indien de aangeslotene deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 7.1e met een door middel van een groepstransportovereenkomst gecontracteerd transportvermogen voor afname of voor invoeding van meer dan 60 MW (lid 3) of, indien sprake is van een congestiegebied, een door de netbeheerder, overeenkomstig artikel 9.1, vierde lid, te bepalen waarde tussen de 1 en 60 MW (lid 4).
164. De ACM kan deze wijziging volgen met de nuancering dat de verplichting dan niet meer geldt voor een individuele aangeslotene binnen de groep, maar gezamenlijk geldt voor de groep. De ACM heeft de codetekst hierop aangepast zodat in artikel 9.1, derde en vierde lid elektriciteit duidelijk is dat de verplichting om congestiediensten uit te voeren op de groep als geheel rust, en niet op de individuele aangeslotenen binnen de groep. Door het aangaan van een groepstransportovereenkomst vervalt de individuele transportovereenkomst van een aangeslotene. Het is daarom logisch dat de verplichting op basis van artikel 9.1 komt te rusten op de groep als geheel. Dat betekent dat, afhankelijk van de onderlinge afspraken binnen de groep, ook aangeslotenen die voordat ze in de groep stapten een individueel gecontracteerd transportvermogen van minder dan 1 MW hadden mogelijk een bijdrage moeten leveren aan het oplossen van fysieke congestie, overeenkomstig bijlage 11 (biedingen voor redispatch) en bijlage 12 (capaciteitsbeperking) van de Netcode.
165. De ACM merkt wellicht ten overvloede op dat een netbeheerder het afsluiten van een contract voor een congestiemanagementdienst niet als voorwaarde kan hanteren voor het aangaan van een groepstransportovereenkomst.
166. Verder wijst de ACM er voor de volledigheid op dat er verschil zit tussen een groep van aangeslotenen die op grond van artikelen 9.1, 9.32 en 9.34 van de Netcode congestiediensten leveren aan de netbeheerder en een groep van aangeslotenen met een

²⁰ Reactie 20 december 2024, p. 15 en reactie 27 februari 2025, p. 12.

²¹ Reactie 20 december 2024, p. 15 en reactie 27 februari 2025, p. 9.

groepstransportovereenkomst. Een belangrijk verschil daarbij is dat bij congestiediensten de groep tijdelijk en tegen betaling minder capaciteit gebruikt. Dit kan de groep doen als er sprake is van congestie. De groepstransportovereenkomst biedt juist ruimte voor groei voor partijen binnen de groep en staat los van congestiegebieden.

3.14.2 Balancing

167. De gezamenlijke netbeheerder stellen voor om artikel 9.19 van de Netcode te wijziging. Deze bepaling houdt voor aangeslotenen, niet zijnde netbeheerders, met een gecontracteerd transportvermogen van meer dan 60 MW de verplichting in om dagelijks het vermogen dat minder kan worden afgenomen, dan wel meer of minder kan worden ingevoed, ter beschikking te stellen aan de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet. De gezamenlijke netbeheerders stellen voor deze verplichting ook te laten gelden indien de aangeslotene deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 7.1e met een door middel van een groepstransportovereenkomst gecontracteerd transportvermogen voor afname of voor invoeding van meer dan 60 MW.
168. De ACM kan deze voorgestelde wijziging volgen met de nuancering dat de verplichting dan niet meer geldt voor een individuele aangeslotene binnen de groep, maar gezamenlijk geldt voor de groep. De ACM heeft de codetekst hier op aangepast en heeft in artikel 9.19 opgenomen dat deze verplichting voor de groep als geheel geldt, en niet op de individuele aangeslotenen binnen de groep. Door het aangaan van een groepstransportovereenkomst vervalt de individuele transportovereenkomst van een aangeslotene. Het is daarom logisch dat de verplichting op basis van artikel 9.19 komt te rusten op de groep als geheel. Dat betekent dat afhankelijk van de onderlinge afspraken binnen de groep ook aangeslotenen die voordat ze in de groep stapten een individueel gecontracteerd transportvermogen van minder dan 60 MW hadden mogelijk een bijdrage moeten leveren. Dit betekent dat groepen met een GTV van meer dan 60MW moeten kunnen voldoen aan de specificaties voor het leveren van aFRR (bijlage 8 Netcode) of noodvermogen (bijlage 10 Netcode).

3.14.3 Alternatieve transportrechten

169. Uit paragraaf 2.3 van het voorstel blijkt dat de gezamenlijke netbeheerders het mogelijk achten dat groepen (voor een gedeelte van hun transportvermogen) alternatieve transportrechten afsluiten, zoals ook volgt uit het reeds bestaande artikel 7.1, vijfde lid, van de Netcode. De ACM deelt dit standpunt. Dit betekent dat groepen bijvoorbeeld 's nachts aanvullend vermogen kunnen contracteren via een tijdsblokgebonden transportrecht. Dit extra vermogen komt vervolgens alleen 's nachts beschikbaar voor leden van de groep.
170. In artikel 7.1e, twaalfde lid, van het voorstel hebben de gezamenlijke netbeheerders echter opgenomen dat het voor groepen met aangeslotenen die aangesloten zijn op het landelijk hoogspanningsnet niet mogelijk is om een volledig variabel of een tijdsduurgebonden transportrecht af te sluiten. In de toelichting is niet onderbouwd waarom deze mogelijkheid voor deze groepen niet kan bestaan. Voor groepen met aangeslotenen op laag- en middenspanning en voor individuele aangeslotenen die aangesloten zijn op het landelijk hoogspanningsnet is het wel mogelijk om deze vormen van alternatieve transportrechten af te sluiten. De ACM ziet geen aanleiding om groepen van aangeslotenen op het landelijk hoogspanningsnet anders te behandelen dan deze aangeslotenen. De ACM neemt deze bepaling uit het voorstel daarom niet over.
171. De gezamenlijke netbeheerders hebben voorgesteld om artikel 7.1b, welke ziet op het volledig variabele transportrecht, en artikel 7.1d, welke ziet op het tijdsblokgebonden transportrecht, aan te passen en hierin op te nemen dat de tariefstructuren als bedoeld in artikel 3.7.18 en 3.7.19 van de Tarieencode elektriciteit van toepassing zijn. De ACM neemt deze voorgestelde wijzigingen over in artikel 7.1b en artikel 7.1d. De wijzigingen in de Tarieencode elektriciteit worden in paragraaf 3.16 (Tarifiering) inhoudelijk behandeld.

3.14.4 GOTORK

172. In het GEN-verslag, dat als bijlage toegevoegd is aan het codevoorstel, geven de gezamenlijke netbeheerders aan dat GOTORK²² van toepassing is op het groeps-GTV op dezelfde wijze als op een individueel GTV. De ACM kan het standpunt van de gezamenlijke netbeheerders in zoverre volgen dat ook bij een groep (op termijn) sprake kan zijn van onbenut GTV.²³ De ACM merkt op dat zij verwacht dat hier in de regel geen sprake van zal zijn bij GTO, omdat bij het aangaan van een groep het groeps-GTV reeds bepaald wordt op basis van de historische profielen en de concrete toekomstige plannen en partijen binnen de groep een prikkel hebben om het groeps-GTV juist zo optimaal mogelijk te benutten.
173. Daarnaast merkt de ACM op dat bij goede afstemming tussen invoeding en afname binnen de groep een verschil ontstaat tussen het gecontracteerde transportvermogen van de groep en de nettowaarde van de tariefdrager kWcontract. Dit verschil is geen aanleiding om GOTORK toe te passen. GOTORK wordt namelijk toegepast op het onbenutte gecontracteerde transportvermogen dat aan de groep afgegeven is. De waarde van kWcontract wordt slechts gebruikt bij het in rekening brengen van de transportkosten. Dat de kWcontract waarde lager is dan het groepsGTV voor afname betekent dan ook niet dat deze capaciteit niet door de groep gebruikt wordt.

3.15 Overige punten

174. In artikel 1.3, eerste lid, van het voorstel hebben de gezamenlijke netbeheerders opgenomen dat indien een aansluiting deel uitmaakt van een groepstransportovereenkomst als bedoeld in artikel 7.1e, voor de toepasselijkheid van de Netcode in plaats van 'aansluit- en transportovereenkomst' gelezen moet worden 'aansluitovereenkomst', tenzij anders vermeld.
175. In artikel 7.1, vierde lid, van het voorstel hebben de gezamenlijke netbeheerders opgenomen dat als sprake is van een groepstransportovereenkomst er in paragraaf 7.1 en 7.4 'het door aangesloten met een groepstransportovereenkomst gezamenlijke gecontracteerd transportvermogen' gelezen moet worden waar 'gecontracteerd transportvermogen' en 'het op de aansluiting gecontracteerde transportvermogen' staat, en dat er voor 'de aansluit- en transportovereenkomst' gelezen dient te worden 'de groepstransportovereenkomst'.
176. Deze bepalingen borgen dat bepalingen die gericht zijn op individuele aansluitingen ook van toepassing zijn op groepen en op aangesloten die deel uitmaken van een groepstransportovereenkomst. De ACM neemt deze voorgestelde bepalingen dan ook over in artikel 1.3, eerste en tweede lid.
177. Daarnaast hebben de gezamenlijke netbeheerders een voorstel gedaan om artikel 7.1, eerste lid, onderdelen a, b en c, aan te passen zodat hierin opgenomen is dat transport plaats vindt op grond van een aansluit- en transportovereenkomst, of op grond van individuele aansluitovereenkomsten in combinatie met een groepstransportovereenkomst, dat de aangeslotene of de van een groep van aangesloten deen deel uitmakende aangeslotene op grond van deze overeenkomst(en) recht heeft op een aansluiting en dat bij de netbeheerder voor deze aansluitingen bekend is welke partijen optreden als leverancier, BRP en meetverantwoordelijke.
178. De ACM heeft dit voorstel van de gezamenlijke netbeheerders overgenomen en in artikel 7.1, eerste lid, onderdelen a, b en c opgenomen.
179. De gezamenlijke netbeheerders hebben tot slot voorgesteld om artikel 7.1a te wijzigen, zodat hierin wordt opgenomen dat de tariefstructuren als bedoeld in artikel 3.7.18 en 3.7.19 van toepassing is op een volledig vast recht op transport. De ACM neemt deze voorgestelde wijziging over in artikel 7.1a. De wijzigingen van de Tarieencode elektriciteit worden in de paragraaf hierna behandeld.

²² ACM, Codebesluit niet gebruikte transportrechten (GOTORK), 18 april 2024 ([link](#)). Zie ook stap 3 in paragraaf 3.5 van dit besluit (bepalen van het gecontracteerd transportvermogen).

²³ Artikel 7.13, eerste lid, Netcode en Stcrt. 2024, 13531, mrs. 33-35.

3.16 Tarifiering

180. De gezamenlijke netbeheerders stellen in hun voorstel een aantal wijzigingen van de Tarievenscode voor welke zij toelichten in hoofdstuk 2 en paragraaf 3.3 van het voorstel.
181. Het door de gezamenlijke netbeheerders voorgestelde tariefmodel voor de groepstransportovereenkomst heeft de volgende kenmerken. Artikel 3.1.3a van het voorstel bepaalt dat het transporttarief in rekening wordt gebracht bij de groep. Het transportonafhankelijk tarief bestaat in het voorstel uit het aantal aansluitingen vermenigvuldigd met het transportonafhankelijk transporttarief van de tariefcategorie die overeenkomt met het hoogste netvlak waarmee de aan de groep deelnemende individuele aansluitingen zijn verbonden.
182. Artikel 3.7.2a van het voorstel bepaalt dat de groep wordt ingedeeld in de tariefcategorie (voor het transportafhankelijke tarief) die overeenkomt met het hoogste netvlak waarmee de aan de groep deelnemende individuele aansluitingen zijn verbonden.
183. Artikel 3.7.18 van het voorstel bepaalt dat het transportafhankelijk tarief in rekening wordt gebracht via drie tariefdragers: kWgecontracteerd, kWmax(gewogen) en - waar van toepassing - kWh. kWgecontracteerd wordt vastgesteld op basis van het groeps-GTV en kWMax(gewogen) wordt vastgesteld op basis van de gezamenlijke meetwaarden van alle aan de groep deelnemende individuele aangeslotenen. kWh wordt bepaald op basis van de gesommeerde individuele meetwaardes. Op de tariefdragers kWgecontracteerd en kWmax(gewogen) wordt in het voorstel een generieke correctiefactor toegepast van 1,21.
184. Artikel 3.7.19 van het voorstel bepaalt dat op groepen met een samenstelling van verschillende aansluitcapaciteitscategorieën (A.3 met A.4 en / of A.5) een additionele tariefcomponent van toepassing is.
185. De ACM beoordeelt hierna het voorgestelde tariefmodel. Centraal staan daarbij de uitgangspunten die zij hanteert bij het wijzigen van de tariefstructuren (paragraaf 3.16.1). De ACM gaat daarna in paragraaf 3.16.2 in op de correctiefactor (artikel 3.7.18). Vervolgens bespreekt de ACM in paragraaf 3.16.3 de verrekening bij het lokaal onderling afstemmen van netgebruik (artikel 3.7.18). en in paragraaf 3.16.4 de tariefcategorie en correctie voor groepen voor groepen met zowel MS als MS/LS aangeslotenen (artikel 3.7.2a in samenhang met artikel 3.7.19). De ACM sluit in paragraaf 3.16.5 af met het transportonafhankelijk tarief voor groepen met aangeslotenen op verschillende netvlakken (artikel 3.1.3a).

3.16.1 Uitgangspunten ACM voor de tariefstructuur

186. In de kern toetst de ACM (wijzigingen in) de tariefstructuur aan de volgende criteria: kostenreflectiviteit, het bevorderen van systeemefficiëntie, transparantie en non-discriminatie. Verder zijn de algemene beginselen van behoorlijk bestuur van toepassing.²⁴
187. Onder kostenreflectiviteit verstaat de ACM “dat de tarieven zo goed mogelijk overeenkomen met de kosten van het netgebruik. Als huidige en potentiële netgebruikers worden geconfronteerd met de kosten van hun netgebruik, krijgen zij een prikkel om de kosten en baten daarvan tegen elkaar af te wegen.” Kostenreflectieve tarieven “geven [...] goede prikkels aan huidige en toekomstige aangeslotenen met betrekking tot hun netgebruik. Indien netgebruikers de door hun netgebruik veroorzaakte kosten in rekening gebracht krijgen, kunnen ze goed de kosten en baten van hun netgebruik tegen elkaar afwegen. De aangeslotene kan dan zijn optimale netgebruik kiezen.”
188. Onder systeemefficiëntie verstaat de ACM “een efficiënt ontwerp van het net en benutting daarvan. Hiervan is sprake als nu en in de toekomst zoveel mogelijk energie getransporteerd kan worden gegeven de capaciteit van het elektriciteitsnet, door de belasting van het net te spreiden in de tijd, en door de afstand tussen afname en invoeding te beperken.” Het doel van systeemefficiëntie

²⁴ Autoriteit Consument en Markt, Uitgangspunten voor de tariefstructuur elektriciteit [\(link\)](#), 19 juli 2024.

tarieven “is het transporteren van zoveel mogelijk energie met zowel het bestaande (korte termijn) als het toekomstige net (lange termijn). Daarmee worden de kosten van netuitbreiding beperkt en efficiënt gebruik van het net geprikkeld.” De ACM merkt daarbij op dat kostenreflectiviteit en systeemefficiëntie elkaar aanvullen, waarbij kostenreflectieve tarieven die ook de systeemefficiëntie bevorderen de voorkeur hebben van de ACM.

189. Onder transparantie verstaat de ACM “dat netgebruikers goed geïnformeerd zijn over de tariefstructuur die van toepassing is op hun netgebruik en daarmee hun verwachte netkosten goed kunnen inschatten. Eenvoud (begrijpelijkheid) en voorzienbaarheid van de tariefstructuur zijn bepalend voor de mate van transparantie.” Netgebruikers kunnen hierdoor de juiste beslissingen nemen over hun gewenste netgebruik, waarbij zij ook de impact van hun netgebruik op het systeem kunnen meewegen. Daarnaast stelt het netgebruikers in staat om nettarieven te controleren op juistheid.
190. Onder non-discriminatie verstaat de ACM dat gelijke gevallen gelijk worden behandeld binnen de tarieven. “De manier waarop aangeslotenen het net gebruiken en de kosten die zij daarbij veroorzaken kan een verschil in behandeling en dus een verschillende tariefstructuur objectief rechtvaardigen.”

3.16.2 Correctiefactor

191. De gezamenlijke netbeheerders stellen in paragraaf 2.1 van het voorstel dat het uitgangspunt bij de tarifiering van groepen zou moeten zijn “*dat onveranderd gedrag ook leidt tot een onveranderde kostentoewijzing. Het enkel administratief afsluiten van een groepstransportovereenkomst, zonder verandering van gedrag, zou niet zonder meer moeten leiden tot een lager tarief voor de aan de groep deelnemende aangeslotenen [...].*” Verder stellen de gezamenlijke netbeheerders: “*Bij het handhaven van de bestaande tarieven zonder verdere aanpassing voor groepstransportovereenkomsten zouden groepen dus zonder onderlinge afstemming al lagere netkosten verrekend krijgen, omdat de tariefdraggers voor de groep lager zijn dan de som van de individuele tariefdraggers. Dit strookt niet met het kostenveroorzakingsprincipe.*” Om een volgens de gezamenlijke netbeheerders “ongewenst en oneigenlijk tariefvoordeel” te voorkomen introduceert het voorstel een correctiefactor. De gezamenlijke netbeheerders gaan uit van een correctiefactor van 1,21. De netbeheerders werken de correctiefactor en de hoogte daarvan verder uit in paragraaf 2.2 van het voorstel. De correctiefactor is in het voorstel opgenomen in het nieuwe artikel 3.7.18 van de Tarievenscode.
192. De centrale gedachte achter de correctiefactor is dat netbeheerders bij het netontwerp en het bepalen van de netbelasting uitgaan van “*standaardprofielen, historische meetgegevens en kengetallen*” voor afnemers. Netbeheerders rekenen in de regel niet met contractuele GTV waarden.²⁵ Als er op basis van standaardprofielen, historische meetgegevens en kengetallen van bijvoorbeeld twee afnemers geen sprake is van gelijktijdig netgebruik, dan passen deze afnemers samen binnen het bestaande net en is het niet nodig om het net uit te breiden. De correctiefactor is gebaseerd op dit soort inschattingen over de gelijktijdigheid van het netgebruik. Daarbij is het vertrekpunt dat ongewijzigd netgedrag zorgt voor een ongewijzigd tariefbedrag.
193. De ACM is niet overtuigd van de noodzaak en de onderbouwing van de correctiefactor.
194. Afnemers (met vaste transportrechten) betalen netbeheerders voor hun gecontracteerde vermogen. Zij kunnen dit vermogen vrij inzetten en zijn niet gebonden aan standaardprofielen, historische meetgegevens en kengetallen van groepen afnemers waarmee de netbeheerder rekent bij het netontwerp en het bepalen van de netbelasting. In de regel zullen zij dit soort informatie ook niet kennen. Als partijen een groepsovereenkomst sluiten met de netbeheerder, dan leggen zij daarmee hun gedrag als groep vast richting de netbeheerder. Partijen binnen een groep beperken zich dus. De netbeheerder krijgt zo (contractuele) zekerheid over de natuurlijk groei van partijen binnen de groep, de momenten waarop zij het net gebruiken en de lokale afstemming tussen

²⁵ Voorstel, p.12-13; reactie van 20 december, p. 2-3.

invoeding en afname. Een kostenverhogende maatregel voor partijen die een groep willen vormen past hier volgens de ACM niet bij.

195. Dat groepen gezamenlijk met een lager GTV uitkunnen vanwege ongelijktijdigheid van het netgebruik kan ook komen doordat de piek van de groepsleden niet samenvalt met de piek of pieken op het net. Vanuit het net bezien hebben deze netgebruikers reeds voor het vormen van de groep al een efficiënter netgebruik dan andere aangeslotenen. Door dit gedrag vast te leggen, hoeft de netbeheerder minder kosten te maken en worden partijen die een groep vormen daarvoor beloond. Een kostenverhogende maatregel past daar vanuit kostenreflectie volgens de ACM niet bij.
196. Ook vanuit systeemefficiëntie ligt een kostenverhogende maatregel zoals de correctiefactor niet voor de hand. Groepsvorming prikkelt afnemers tot systeemefficiënt gedrag, terwijl dat gedrag niet is geborgd zonder groepsvorming. Het hanteren van een correctiefactor zou het voor netgebruikers met een hoge gelijktijdigheid daarnaast onaantrekkelijk maken om een groep te vormen. Zij zouden daardoor aan het afstemmen van netgebruik helemaal niet toekomen, terwijl daar voor het net en de netbeheerder juist winst is te behalen.
197. Vanuit transparantie en non-discriminatie zet de ACM verder vraagtekens bij de totstandkoming en hoogte van de correctiefactor. Ten eerste zijn de standaardprofielen, historische meetgegevens en kengetallen niet bekend bij afnemers en dus niet goed te controleren. Daarnaast blijkt dat de dataset die is gebruikt bij het bepalen van de correctiefactor afkomstig is van één netbeheerder. De dataset bevat verder aannames over gelijktijdige netbelasting van individuele afnemers op middenspanningsdistributeringen, waarbij wordt opgemerkt dat de gebruikte data over de gelijktijdigheid *“divers en sterk afhankelijk [is] van de lokale situatie, waaronder de nettopologie en de aanwezige aangeslotenen.”*²⁶ Bij het bepalen van de correctiefactor is tot slot geen data gebruikt vanuit lopende pilots met groepen. De ACM acht het niet overtuigend dat vanuit deze beperkte dataset één generieke correctiefactor zou zijn af te leiden die representatief is voor alle netbeheerders en voor groepen op laag-, midden-, tussen-, hoog- en extrahoogspanning. Daarmee wordt geen recht gedaan aan de verschillen tussen de netten, de partijen die daarop zijn aangesloten en de partijen die groepen willen vormen. In het licht van het voorgaande neemt de ACM de correctiefactor op kWhmax(gewogen) en kWgecontracteerd dan ook niet over.
198. Tot slot wijst de ACM erop dat zij groepsvorming mogelijk wil maken. In het licht van het voorgaande ziet de ACM geen aanleiding voor een correctiefactor. Indien uit de praktijk blijkt dat groepsvorming door partijen wordt gebruikt om (disproportionele) tariefvoordelen te krijgen door kosten af te wentelen op andere netgebruikers, kan hiervoor alsnog een passende (tarief)oplossing gezocht worden. De ACM acht de noodzaak hiervoor vooralsnog niet waarschijnlijk, omdat de stap om een groepstransportovereenkomst te vormen groot is. Partijen die een groep willen vormen, geven bijvoorbeeld hun individuele GTV op en worden onderling afhankelijk van elkaar.

3.16.3 Lokale afstemming

199. De gezamenlijke netbeheerders merken in paragraaf 2.1 van het voorstel op dat de tarifiering van de groepstransportovereenkomst een prikkel dient te bevatten om onderlinge afstemming te belonen. Volgens de gezamenlijke netbeheerders wordt het grootste kostenvoordeel in het netbeheer behaald door een structurele onderling afstemming van transportvermogen. De gezamenlijke netbeheerders stellen daarom voor om de tariefdragers kWgecontracteerd en kWhmax(gewogen) op basis van het gezamenlijke gedrag netto af te rekenen.

kWgecontracteerd en kWhmax(gewogen)

200. In paragraaf 2.2. van het voorstel lichten de gezamenlijke netbeheerders toe dat de tariefdragers kWhmax en kWhmaxgewogen afgerekend worden op basis van de samengestelde meetwaarden van alle aan de groep deelnemende individuele aangeslotenen. Bepalend is hier de maximale (gewogen) meetwaarde per maand of week op groepsniveau. Reden voor deze keuze is volgens

²⁶ Reactie van 20 december 2024, p. 2 en bijlage; reactie van 25 februari 2025, p. 2-3.

de gezamenlijke netbeheerders dat onderlinge afstemming ook op maandbasis tot kostenbesparing leidt, bijvoorbeeld bij afstemming met seizoensgebonden invoeding of afname.

201. De ACM heeft de gezamenlijke netbeheerders gevraagd naar een nadere toelichting op de wijze waarop de lokale afstemming van opwek en afname tussen aangeslotenen binnen de groep in het voorstel tot uitdrukking komt. De gezamenlijke netbeheerders geven in hun reactie van 27 februari 2025 aan dat zij waarde zien in de afstemming van opwek en afname, omdat door gelijktijdige afname en invoeding van de groepsleden hogere netdelen worden ontlast en er tegelijkertijd (voor zover inpasbaar in het net) ruimte voor groei gecreëerd wordt binnen de groep. Zij geven aan dat zij bij het inpassen van een groep met zowel invoeding als afname kijken naar het netto vermogensprofiel. Het netto vermogensprofiel is daarbij de resultante van invoeding en afname van de groep als geheel per onbalansverrekenperiode, welke 15 minuten bedraagt. De tariefdragers kWmax(gewogen) en kWgecontracteerd worden afgerekend op dit netto vermogensprofiel. Volgens de gezamenlijke netbeheerders zit in deze twee tariefdragers de prikkel verwerkt om invoeding en afname gelijktijdig te laten plaatsvinden.
202. De ACM merkt op dat een belangrijk voordeel van de groepsovereenkomst is dat deelnemers hun gebruik van het net lokaal kunnen afstemmen. Door het gebruik onderling af te stemmen kunnen partijen hun individuele piekverbruik verhogen en het piekverbruik van de groep verlagen. Dit zorgt ervoor dat hogere netvlakken worden ontzien en de systeemefficiëntie wordt bevorderd doordat het lokale net efficiënter wordt benut. Vanuit kostenreflectiviteit volgt dat hier een non-discriminatoire tariefvoordeel tegenover dient te staan. Door zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande tariefstructuren en tariefdragers is voor groepsleden transparant op welke wijze kWmax(gewogen) wordt gemeten en welke daling in de tariefkosten als gevolg van lokale afstemming daar tegenover staat. Op deze wijze kunnen deelnemers aan de groep een inschatting maken van de effecten van het verschuiven van hun individuele piek, of het afstemmen van invoedingspieken op afnamepieken binnen de groep.
203. Op basis van het bovenstaande neemt de ACM het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders over om kWgecontracteerd en kWmax(gewogen) voor de groep netto af te rekenen. De ACM scherpt hiertoe ten opzichte van het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders artikel 3.7.18, onderdelen a en b aan, zodat duidelijk is dat kWgecontracteerd en kWmax(gewogen) netto worden afgerekend.
- kWh
204. Naast de tariefdragers kWgecontracteerd en kWmax(gewogen) is op meerdere categorieën van aangeslotenen die samen een groep kunnen vormen ook een kWh tarief van toepassing.²⁷ De tariefdrager kWh wordt in het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders op basis van de gesommeerde individuele meetwaarden afgerekend. De ACM stelt vast dat deze tariefdrager in het voorstel daarmee voor deze categorieën aangeslotenen geen prikkel bevat om lokaal verbruik op lokale invoeding af te stemmen.
205. In paragraaf 2.2 van het voorstel en de reactie van 27 februari 2025 geven de gezamenlijke netbeheerders aan zij dat de variant waarin ook kWh op groepsniveau [netto] afgerekend wordt, niet wenselijk vinden. Zij stellen hierover: *“In dat geval zou er ook hiervoor een correctiefactor vastgesteld moeten worden die voor de toevallige ongelijktijdigheid van de uitwisseling van het energievolume compenseert. Deze toevallige ongelijktijdigheid is in groepen met enkel afnemende aangeslotenen per definitie nul, terwijl deze in groepen met zowel afnemende als ook invoedende aangeslotenen juist erg groot is.”*²⁸
206. De ACM merkt op dat het netto-afrekenen van kWgecontracteerd en kWmax(gewogen) een beperking kent doordat de kans op gelijktijdig optreden van de opwekpiek met de maandelijkse afnamepiek klein is. Dit geldt met name voor groepen met invoeding die seizoensgebonden of weersafhankelijk zijn. Daarnaast is er bij groepen met batterijopslag achter de aansluiting van een

²⁷ Afnemende partijen uit de aansluitcategorieën A3 tot en met A5.

²⁸ Reactie van 25 februari 2025, p. 5.

van de deelnemers sprake van dubbeltelling van kWh bij afname en invoeding, in het geval kWh bruto in rekening wordt gebracht. Wanneer de deelnemer stroom afneemt van het net om de batterij op te laden en de stroom later teruglevert aan de groep wordt de energie twee keer voor afname gemeten. Eén keer bij afname van de deelnemer met de batterij, en een tweede keer wanneer een andere deelnemer de teruggeleverde energie afneemt. Hiermee wordt lokale energieopslag ontmoedigd, waarmee ook de potentie om kW_{max}(gewogen) te verlagen wordt verminderd.

207. Het netto afrekenen van kWh op groepsniveau kan een doorlopende prikkel bieden tot het afstemmen van afname en invoeding. Deze prikkel tot lokaal gebruik van (duurzame) opwek kan invoedingscongestie doen verminderen, omdat de afnemer geprikkeld is om op alle momenten met invoeding (en niet alleen wanneer de afnamepiek en invoedingspiek samenvallen) zijn verbruik in de hele groep te verhogen. Hiermee wordt energie lokaal hergebruikt en transport over hogere netvlakken voorkomen met systeemefficiëntie en minder netverliezen tot gevolg.
208. Tegelijkertijd ziet de ACM ook een aantal openstaande aandachtspunten waarbij met name de kostenreflectiviteit van het tarief en de verdeling van de netkosten van belang zijn. De ACM wil voorkomen dat partijen die een groep vormen een disproportionele kostenverlaging krijgen, zonder dat zij hun gedrag aanpassen, omdat andere netgebruikers deze kostenverlaging in dat geval moeten betalen. Een kostenverlagende maatregel als (gedeeltelijke) netto afrekening van kWh zou volgens de ACM voor de hand kunnen liggen in de situatie dat partijen hun netgebruik aantoonbaar en aanvullend sturen om invoeding lokaal te gebruiken binnen de groep.
209. De ACM overweegt daarbij dat eventuele (gedeeltelijke) netto-afrekening van kWh moet worden beperkt tot gelijktijdige invoeding van kWh van één van de gebruikers en afname van één of meerdere andere gebruikers (op basis van kwartierwaarden). Op deze manier wordt de kWh meting net als kW_{max}(gewogen) en kW_{contract} netto berekend en niet gesaldeerd over een periode van een week of een maand.
210. Op grond van het voorgaande overweegt de ACM dat het wenselijk kan zijn om een prikkel te geven aan groepen op de tariefdrager kWh om ook buiten piekmomenten van de groep invoeding en afname op elkaar af te stemmen, zonder dat andere netgebruikers onevenredig benadeeld worden. Gelet op bovenstaande heeft de ACM in dit besluit vooralsnog het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders overgenomen om de tariefcomponent kWh over elk van de afzonderlijke aansluitingen van de groepsdeelnemers toe te passen (zie artikel 3.7.18 onderdeel c.). Op basis van de reacties uit de consultatie (zie consultatievraag 1) zal de ACM een standpunt bepalen over het bieden van een prikkel op lokale afstemming van invoeding en afname via de tariefdrager kWh. Uitgangspunt hierbij is dat de uiteindelijke vormgeving moet bijdragen aan efficiënter netgebruik op alle momenten van afname en invoeding en dat het kostenvoordeel voor groepen dat als gevolg hiervan behaald kan worden non-discriminatoir en kostenreflectief is. Dat wil zeggen dat het niet moet leiden tot een disproportioneel kostenvoordeel voor de groepsleden ten opzichte van de kostenvoordelen voor het net.
211. Behalve aan het (gedeeltelijk) netto afrekenen van kWh zou daarbij bijvoorbeeld gedacht kunnen worden aan een tariefkorting op kWh op het gelijktijdige volumetransport van invoeding en afname. Om disproportionele tariefvoordelen te voorkomen, zouden hier aanvullende voorwaarden aan kunnen worden verbonden. Zo zou gedacht kunnen worden aan een beperking van de doelgroep (bijvoorbeeld alleen gecombineerde aansluitingen met invoeding en afname). Daarnaast kan in de tarifiering naast met systeemefficiëntie rekening gehouden worden met een mogelijk hogere belasting van het lokale net.

3.16.4 Tariefcomponent voor groepen met zowel MS als MS/LS aangesloten

212. Het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders maakt het mogelijk dat aangesloten met verschillende aansluitcapaciteitscategorieën als genoemd in Bijlage A van de Tarievenscode elektriciteit samen een groep kunnen vormen. Artikel 3.7.2a bepaalt dat het hoogste netvlak bepalend is voor de tariefcategorie van de groep. De netbeheerders geven het volgende aan over groepen met aansluitingen uit verschillende aansluitcapaciteitscategorieën: *“Maatgevend voor de*

bepaling van de tariefcategorie van de groep is het netvlak waarmee de aan de groep deelnemende individuele aansluitingen zijn verbonden. In dit geval zijn dit verschillende netvlakken, zodat niet vanzelfsprekend is op welke wijze deze groepen afgerekend zouden kunnen worden. De groep in zijn geheel met de tariefcategorie MS ofwel MS/LS afrekenen doet geen recht aan het kostenveroorzakingsprincipe. Daarom wordt aan samengestelde groepen met zowel MS als ook MS/LS aangesloten het lagere MS-tarief gefactureerd (inclusief de hiervoor beschreven correctiefactor) plus een maandelijkse toeslag ter dekking van de kosten gemoeid met de aanwezige MS/LS trafo's."

213. De gezamenlijke netbeheerders stellen een nieuw artikel 3.7.19 voor waarin de hierboven benoemde maandelijkse toeslag voor groepen met zowel MS als MS/LS aangesloten is verwerkt. In paragraaf 2.2 van het voorstel gaan de gezamenlijke netbeheerders in op de werking en berekening van de tariefcomponent. "De toeslag wordt als volgt berekend:

$$\text{Toeslag} = kWmax_{som\ MS/LS} * \frac{(TAR_{kWc\ MS/LS} - TAR_{kWc\ MS})}{12}$$

Waarbij:

- $kWmax_{som\ MS/LS}$ de som van de individuele $kWmax$ 'en voor de desbetreffende maand is van alle MS/LS aangesloten in de groep. Aangesloten die aangesloten zijn op het MS-netvlak worden hierin dus niet meegenomen;
 - $TAR_{kWc\ MS/LS}$ het kW contract-tarief voor de tariefcategorie MS/LS is;
 - $TAR_{kWc\ MS}$ het kW contract-tarief voor de tariefcategorie MS is."
214. De gezamenlijke netbeheerders lichten toe dat "de toeslag hierbij gebaseerd is op het verschil tussen de kW gecontracteerd-tarieven in de tariefcategorieën MS en MS/LS; dit verschil vertegenwoordigt de kosten van de transformatorstap. Omdat er geen individueel GTV meer bestaat, wordt deze waarde benaderd met de som van de individuele $kWmax$ over alle MS/LS aangesloten binnen de groep. Op deze manier dragen aangesloten achter een MS/LS transformator nog steeds naar rato bij aan de kosten van deze transformator waar zij gebruik van maken. Het verschil in beide kW gecontracteerd tarieven wordt gedeeld door 12 omdat de $kWmax$ maandelijks wordt bepaald en het kW gecontracteerd tarief jaarlijks betaald wordt."
215. De ACM is het eens met de door de gezamenlijke netbeheerders voorgestelde additionele tariefcomponent voor groepen met aangesloten uit zowel de MS als de MS/LS categorie. De ACM meent dat in samenhang met het voorgestelde nieuwe artikel 3.7.2a de toeslag nodig is voor een kostenreflectief groepstarief voor deze groepen en neemt hiertoe artikel 3.7.2a en artikel 3.7.19 op in de Tarievencode.

3.16.5 Transportonafhankelijk tarief voor groepen met aangesloten op verschillende netvlakken

216. Artikel 3.1.3a van het voorstel bepaalt dat het transporttarief in rekening wordt gebracht bij de groep. Het transportonafhankelijk tarief bestaat uit het aantal aansluitingen vermenigvuldigd met het transportonafhankelijk transporttarief van de tariefcategorie die overeenkomt met het hoogste netvlak waarmee de aan de groep deelnemende individuele aansluitingen zijn verbonden. In paragraaf 3.3 van het voorstel lichten de netbeheerders toe dat het transportonafhankelijk transporttarief voor een groep gelijk is aan de som van de transportonafhankelijke transporttarieven die de aan de groep deelnemende aangesloten betaalt zouden hebben indien zij niet aan een groep hadden deelgenomen.
217. De ACM merkt op dat in artikel 3.1.3a van het voorstel geen rekening is gehouden met groepen met deelnemende aansluitingen op verschillende netvlakken anders dan van de

aansluitcapaciteitscategorieën als genoemd in Bijlage A van de Tarievencode elektriciteit A3 in combinatie met A4 en/of A5. Deze aangesloten (op MS/LS en op MS) betalen op dit moment hetzelfde transportafhankelijk tarief, waardoor de bepaling dat het transportafhankelijk tarief van het hoogste netvlak geldt op dit moment geen effect heeft op het transportafhankelijk tarief van een aangeslotene die in een groep stapt. Bij andere groepssamenstellingen of toekomstige wijzigingen in de tarieven zou dit echter anders kunnen zijn of worden, omdat dan niet voor elk netvlak hetzelfde transportafhankelijk transporttarief geldt.

218. De omschrijving van het transportafhankelijk transporttarief in paragraaf 3.3 van de toelichting van het voorstel houdt wel rekening met andere mogelijke samengestelde groepen met aansluitingen op verschillende netvlakken. Hierin lichten de netbeheerders toe dat “het transportafhankelijk transporttarief voor een groep gelijk is aan de som van de transportafhankelijke transporttarieven die de aan de groep deelnemende aangesloten betaalt zouden hebben indien zij niet aan een groep hadden deelgenomen”. De ACM acht deze wijze geschikt om het transportafhankelijk tarief bij groepen met aangesloten op verschillende netvlakken in rekening te brengen en wijzigt hiertoe artikel 3.1.3a ten opzichte van het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders.

3.17 Evaluatie

219. De ACM is van plan om de werking van het besluit op specifieke onderdelen te evalueren.

3.18 Implementatie en inwerkingtreding

220. Zoals blijkt uit de aanhef van artikel 7.1e, eerste lid, van het voorstel is sprake van een implementatietermijn van één jaar na inwerkingtreding van het besluit. In het eerste jaar kunnen partijen een groepsovereenkomst afsluiten indien de netbeheerder partijen daartoe de mogelijkheid biedt. Een jaar na inwerkingtreding van het besluit is de netbeheerder verplicht om een groepsovereenkomst aan te bieden indien partijen aan de gestelde randvoorwaarden voldoen.
221. De ACM merkt op dat de netbeheerders in het eerste jaar zelf bepalen of zij partijen de mogelijkheid bieden om een groepsovereenkomst af te sluiten. Netbeheerders dienen daarbij op grond van artikel 24, eerste en derde lid, van de E-wet transparant en non-discriminair te handelen. Om dit te borgen vereist de ACM dat netbeheerders vooraf hun beleid over het sluiten van groepsovereenkomsten bekendmaken, zodat partijen die een groep willen vormen weten waar zij aan toe zijn en willekeur bij het aangaan van groepsovereenkomsten te voorkomen.
222. In het voorstel ontbreekt een toelichting over de werkzaamheden die nodig zijn om de nieuwe regels over GTO te implementeren. De gezamenlijke netbeheerders merken alleen op dat de kanbepaling na een jaar wordt gewijzigd in een verplichting voor de netbeheerder.
223. De ACM stelt vast dat de gezamenlijke netbeheerders de nieuwe regels over groepsovereenkomsten uiterlijk één jaar na inwerkingtreding van het onderhavige besluit dienen te hebben geïmplementeerd. De ACM acht de door de gezamenlijke netbeheerders voorgestelde termijn redelijk, aangezien samenwerking via groepen nieuw is en er verschillende processen moeten worden ingericht bij de netbeheerders om GTO mogelijk te maken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de toetsing of een groep gevormd kan worden, de wijze waarop het groepstransportvermogen wordt bepaald en de vergewisplicht van de netbeheerder. Ook dienen de netbeheerders binnen de tarifiering aanpassingen te maken voor groepsovereenkomsten. Denk hierbij aan het gebruik van een netto belastingsprofiel bij het bepalen van de hoogte van de tariefdragers kWgecontracteerd en kWmax(gewogen).
224. Om de implementatie door de netbeheerders goed te laten verlopen sturen de gezamenlijke netbeheerders de ACM bij inwerkingtreding van het onderhavige besluit een plan van aanpak met daarin een stapsgewijze beschrijving van de benodigde implementatiewerkzaamheden en een

daaraan gekoppelde planning per implementatiestap. Om zicht te houden op de voortgang van het implementatieproces informeren de gezamenlijke netbeheerders na inwerkingtreding van het besluit elke twee maanden over de voortgang van de implementatie totdat de implementatie is afgerond.

225. De ACM volgt het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders om de kan-bepaling na een jaar om te zetten in een verplichting. De ACM heeft de aanpassing van een 'kan' naar een 'moet' bepaling geregeld in artikel III en artikel IV van dit besluit.

3.19 Conclusie

226. In het licht van het voorgaande concludeert de ACM dat de wijzigingen die de gezamenlijke netbeheerders voorstellen in lijn zijn met regels en eisen bedoeld in artikel 36, eerste en tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998.

4 Reactie op ontvangen zienswijzen

227. [PM]